

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ДАРГА САНДАГИЙН БЯМБАЦОГТ
ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mongolia.gov.mn

2026.06.12 № 3Г-1/65

танай _____-ны № _____-т

Асуудал зөвшилцөх тухай

Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага үүсгэн байгуулах тухай конвенцыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн дэмжээд Улсын Их Хурлын холбогдох Байнгын хороотой зөвшилцөхөөр хүргүүлж байна.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хэлэлцүүлж өгнө үү.

Хавсралт ⁷¹... хуудастай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Н.УЧРАЛ

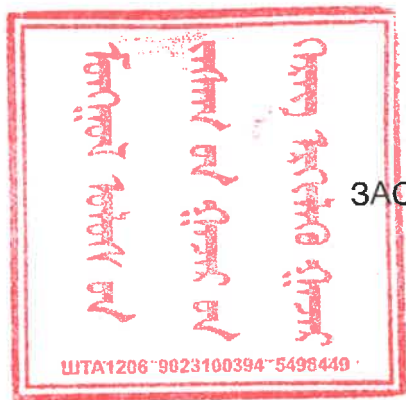
000264001672

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛЭЭС

Монгол Улсын Засгийн газрын 2026 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн 23 дугаар хуралдааны тэмдэглэлд:

“17.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага үүсгэн байгуулах тухай конвенцод нэгдэн орох тухай

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь: Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага үүсгэн байгуулах тухай конвенцыг хэлэлцэн дэмжээд, Улсын Их Хурлын холбогдох Байнгын хороотой зөвшилцөхөөр тогтов.” гэжээ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

ТАНИЛЦУУЛГА

Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагын тухай

Хонгконг хотноо төвтэй Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага (International Organization for Mediation) нь хоёр улс болон хуулийн этгээд хооронд үүссэн худалдаа, хөрөнгө оруулалтын маргааныг шүүхийн бус аргаар эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэгчтэйгээр шийдвэрлэдэг Засгийн газар хоорондын олон улсын анхны байгууллага юм. Тус байгууллагын үйл ажиллагааны зорилго, зорилт нь энх тайван, хөгжил цэцэглэлтийг бэхжүүлэх, улс орнуудын хооронд найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааг дэмжиж, НҮБ-ын үндсэн дүрмийн хүрээнд улс хооронд үүссэн маргааныг энхийн замаар шийдвэрлэхэд оршино.

Тухайн байгууллагыг байгуулах тухай хамтарсан мэдэгдлийг БНХАУ тэргүүтэй улс орнууд 2022 онд гаргаж, байгууллагын бүтэц зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны зорилго чиглэл, маргаан шийдвэрлэх процедурыг нарийвчлан тусгасан “Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага үүсгэн байгуулах тухай конвенц”-ыг 2025 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдөр баталсан бөгөөд 2025 оны 8 дугаар сарын 29-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлсэн.

Одоогийн байдлаар тус конвенцид 43 улс гарын үсэг зурсан бөгөөд 13 улс соёрхон батлаад байна.¹ Нийт 10 бүлэг бүхий 63 заалтаас бүрдэх тус конвенцод эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны журам, маргаан шийдвэрлэх харьяалал, байгууллагын шийдвэр гаргах дээд байгууллага болох Удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, Нарийн бичгийн дарга нарын газрын чиг үүрэг, зохион байгуулалт болон эвлэрүүлэн зуучлагч нарт тавигдах шаардлага, тэдгээрийн чадавхыг бэхжүүлэх зэрэг цогц асуудлууд багтсан.

Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагын үйл ажиллагаа, эрх зүйн статусыг Нидерланд Улсын Гааг хотноо байрлах Арбитрын байнгын шүүх /Permanent Court of Arbitration/ болон Олон улсын шүүх/International Court of Justice/-ийн загварт үндэслэн боловсруулж, маргааныг илүү бие даасан, уян хатан, үр дүнтэй шийдвэрлэх механизмыг бүрдүүлэхийг зорьсон. Байгууллагын шийдвэр гаргах механизмын хувьд улс орон бүр тэгш оролцоотойгоос гадна Конвенцын 29 дүгээр

¹ Contracting States: China, Nicaragua, Venezuela, Congo, Kiribati, Pakistan, Kenya, Dominica, Central African Republic, Myanmar, Cambodia, Belarus, Mauritania, Serbia

Signatory States: Algeria, Angola, Belarus, Benin, Cambodia, Cameroon, Central African Republic, China, Congo, Cuba, Djibouti, Dominica, Equatorial Guinea, Ethiopia, Gabon, Ghana, Guinea Bissau, Indonesia, Jamaica, Kenya, Kiribati, Lao PDR, Liberia, Mauritania, Morocco, Mozambique, Myanmar, Nauru, Nicaragua, Nigeria, Pakistan, Papua New Guinea, Serbia, Solomon Islands, Sudan, Tajikistan, Timor-Leste, Togo, Uganda, Uzbekistan, Vanuatu, Venezuela, Zimbabwe

зүйлд тухайн улс орон зарим төрлийн маргааныг уг байгууллагаар хэлэлцэхгүй, хасах боломжийг тусгасан. Олон улсын хөрөнгө оруулалт, худалдааны маргааныг арбитрын журмаар шийдвэрлэх нь хуулийн болон захиргааны үйл ажиллагаатай холбоотой асар өндөр зардлыг бий болгож, хариуцагч талд өндөр хэмжээний нөхөн төлбөрийг ногдуулах эрсдлийг дагуулсаар байгаа. Энэхүү нөхцөл байдлаас үүдэн сүүлийн жилүүдэд дэлхийн улс орнууд худалдаа, хөрөнгө оруулалтын маргааныг шүүхийн бус журмаар шийдвэрлэх хандлага нэмэгдсээр байна.

Манай улсын хувьд 2004 оноос хойших хугацаанд 6 томоохон хөрөнгө оруулалтын маргаанд хариуцагч талаар оролцож, арбитрийн журмаар шийдвэрлүүлж байсан. Мөн худалдааны түнш орнуудтай үүсэх маргааныг Дэлхийн худалдааны байгууллагын Маргаан шийдвэрлэх байгууллага болон Арбитрын байнгын шүүхийн дүрмээр шийдвэрлүүлэх эрх зүйн зохицуулалттай. Эдгээр маргаан шийдвэрлэх механизмууд нь өртөг зардал өндрөөс гадна шийдвэр гаргах хугацаа 3-7 жилээр хүртэл хугацаанд удаашрах (тухайлбал, Монгол Улсын Засгийн газар, БНХАУ-ын Бээжин Шоуганг компани хоорондын хөрөнгө оруулалтын маргаан 2010-2017 хугацаанд үргэлжилсэн.) зэрэг хүндрэлүүдийг үүсгэдэг.

Иймд манай улс Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагад гишүүнээр нэгдэн орох нь худалдаа, хөрөнгө оруулалтын түнш орон, тухайлбал, БНХАУ-тай үүссэн маргааныг богино хугацаанд буюу 6 сарын хугацаанд (шаардлагатай тохиолдолд 6 сараар сунгах зохицуулалттай) эвлэрүүлэн зуучлалын аргаар зардал багатай шийдвэрлэх, улмаар дотоодын эвлэрүүлэн зуучлагч нарын чадавхыг урт хугацаанд бэхжүүлэхэд эерэг нөлөөтэй.

Мөн дээр дурдсанчлан Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагын үйл ажиллагааны зорилт олон улсын харилцаанд зохистой, энх тайван орчныг бүрдүүлэхийн төлөө байгаа нь Монгол Улсын Гадаад бодлогын үзэл баримтлалтай нийцэж байгаа. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг хоёр тал харилцан зөвшөөрснөөр эхлүүлэх бөгөөд аль нэг талын хүсэлтээр хэдийд ч цуцлах зохицуулалт нь маргаан шийдвэрлэх ажиллагааг илүү уян хатан болгохоос гадна маргаанд оролцогч талуудын бие даасан байдлыг хангах давуу талтай.

Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага үүсгэн байгуулах тухай конвенцын дагуу гишүүн орнууд тус байгууллагын албан тушаалтнууд болон эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцож байгаа шинжээч, эвлэрүүлэн зуучлагч болон бусад хамаарал бүхий этгээдүүдэд ажил үүргээ гүйцэтгэх явцад нь дархан эрх, ямба эдлүүлэх зохицуулалттай тул Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 8.1.3 дахь хэсгийн дагуу энэхүү конвенцыг УИХ-аар заавал соёрхон батлуулах шаардлагатай.

--- о О о ---

ОЛОН УЛСЫН ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫН БАЙГУУЛЛАГА ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ КОНВЕНЦЫН ҮР НӨЛӨӨ, ҮР ДАГАВРЫН ТАЛААР

Хонгконг хотноо төвтэй Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага (International Organization for Mediation) нь хоёр улс болон хуулийн этгээд хооронд үүссэн худалдаа, хөрөнгө оруулалтын болон бусад маргааныг шүүхийн бус аргаар эвлэрүүлэн зуучлагчийн дэмжлэгтэйгээр шийдвэрлэдэг Засгийн газар хоорондын олон улсын анхны байгууллага юм.

Тухайн байгууллагыг байгуулах тухай хамтарсан мэдэгдлийг БНХАУ тэргүүтэй улс орнууд 2022 онд гаргаж, байгууллагын бүтэц зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны зорилго, чиглэл, маргаан шийдвэрлэх процедурыг нарийвчлан тусгасан “Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага үүсгэн байгуулах тухай конвенц”-ыг 2025 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдөр баталсан бөгөөд тус конвенц нь 2025 оны 8 дугаар сарын 29-ний өдрөөс хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлсэн. Одоогийн байдлаар тус конвенцод 43 улс гарын үсэг зурсан бөгөөд 13 улс соёрхон батлаад байна.¹

1. КОНВЕНЦЫН БҮТЭЦ, ШИЙДВЭРЛЭХ АСУУДАЛ, ОНЦЛОГИЙН ТАЛААР

Нийт 10 бүлэг бүхий 63 заалтаас бүрдэх тус конвенцод эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны журам, маргаан шийдвэрлэх харьяалал, байгууллагын шийдвэр гаргах дээд байгууллага болох Удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, Нарийн бичгийн дарга нарын газрын чиг үүрэг, зохион байгуулалт болон эвлэрүүлэн зуучлагч нарт тавигдах шаардлага, тэдгээрийн чадавхыг бэхжүүлэх зэрэг цогц асуудлууд багтсан.

Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагын үйл ажиллагааны үндсэн зарчим нь талуудын сайн дурын оролцоо, харилцан зөвшилцөлд тулгуурласан бөгөөд конвенцын оролцогч талууд хооронд үүссэн эрх зүйн маргаан, санал зөрүүтэй асуудлуудыг энхийн замаар, шуурхай үр дүнтэй шийдвэрлэх механизмыг бүрдүүлэхийг зорьсон. Тус байгууллага нь харьяаллын дагуу (i) улс хооронд, (ii) улс болон нөгөө улсын иргэн, хуулийн этгээд хооронд, (iii) хоёр улсын хуулийн этгээд хооронд үүссэн олон улсын арилжааны маргааныг шийдвэрлэхэд эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлнэ.²

Маргааныг эвлэрүүлэн зуучлалын аргаар шийдвэрлэхдээ маргаанд оролцогч тал бүр харилцан зөвшөөрсний үндсэн дээр ажиллагааг эхлүүлэх бөгөөд аль нэг талын хүсэлтээр эвлэрүүлэн зуучлах үйл ажиллагааг хэдийд ч цуцлах боломжтой. Мөн эвлэрүүлэн зуучлалын ажиллагааг ашиглаж буй талууд бусад олон улсын гэрээ, хэлэлцээрт заасан маргаан шийдвэрлэх бусад механизмыг, тэр дундаа дотоодын шүүх болон арбитражыг давхар ашиглах бүрэн боломжтой.

Арбитрын хувьд нэгэнт ажиллагаа эхэлсэн тохиолдолд хүсэлтээ буцаах, татгалзах нь хүндрэлтэй тул эвлэрүүлэн зуучлуулах нь илүү уян хатан, хүссэн үедээ татгалзах эрх нээлттэй байдаг онцлогтой. Түүнчлэн арбитраж болон эвлэрүүлэн зуучлах процессыг зэрэг үргэлжлүүлэх боломжтой юм.

¹ <https://www.iomed.int/basic-documents/>

² <https://www.iomed.int/scope-of-cases/>

Конвенцын хүрээнд нутаг дэвсгэрийн бүрэн бүтэн байдал, далайн хил тогтоох, үндэсний ашиг сонирхлын бусад асуудлыг эвлэрүүлэн зуучлалын аргаар шийдвэрлэхгүй байх боломжтой гэж заасан. Мөн оролцогч улсууд конвенцод нэгдэн орохдоо, эсхүл нэгдэн орсны дараа эвлэрүүлэн зуучлалын аргаар шийдвэрлэх хүсэлгүй байгаа аливаа төрлийн маргааныг хэдийд ч урьдчилан мэдэгдэл хийх замаар цаашид энэ төрлийн маргааныг эвлэрлийн аргаар шийдвэрлэхгүй тухайгаа мэдэгдэж болно.

2. КОНВЕНЦЫН ХЭРЭГЦЭЭ ШААРДЛАГА, НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮР АШИГ

Дэлхий нийтэд жилээс жилд эвлэрүүлэн зуучлалын ажиллагаагаар хэрэг маргаанаа шийдвэрлүүлэх хүсэлтэй этгээдүүдийн тоо нэмэгдэж байгаа бөгөөд энэ нь эвлэрүүлэн зуучлалын үйл ажиллагаа нь шүүхийн журмаар хэрэг хянан шийдвэрлэхээс илүү хялбар процедураар явагддагтай холбоотой.

Ялангуяа, коронавирус (COVID-19) нь дэлхий нийтийн эрүүл мэндэд төдийгүй дэлхийн эдийн засаг, худалдааны харилцаанд нөлөөлж, томоохон өөрчлөлтүүдийг бий болгосон. Үүнд, бизнесийн харилцаанд талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй нөхцөл байдал их хэмжээгээр үүссэний улмаас шүүхийн маргаан нэмэгдэхэд хүргэж, хэрэг маргаан шийдвэрлэлтийг хойшлуулах магадлал ихэнх оронд дагаад нэмэгдсэн байна. Ийнхүү хэрэг маргаан шийдвэрлэлт удаашралтай байгаа тул талууд маргаан шийдвэрлэх бусад төрлийн хувилбаруудыг (ADR) сонирхох болсон. Улмаар коронавирусын тархалтын улмаас практикт хэрэгжиж эхэлсэн маргааныг цахимаар шийдвэрлэх (ODR) буюу “Virtual ADR” арга замууд вирусын хямралын дараа ч практикт хэвшин үлдэж байна³.

Иймд хянан шийдвэрлэх ажиллагааны аль ч шатанд эвлэрүүлэн зуучлалд хандах боломжийг олгож, эвлэрүүлэн зуучлалд хандах болон цахим болон утсаар эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд биечлэн оролцох, мөн төвүүд газар нутгийн харьяалал харгалзахгүй маргаан хүлээн авах болсон зэргээс үзэхэд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг нийтлэг байдлаар дэмжиж эхлээд байна.⁴

Олон улсын хэмжээнд НҮБ-ын Олон улсын худалдааны эрх зүйн комисс (UNCITRAL)-оос анх 2002 онд “Олон улсын арилжааны эвлэрүүлэн зуучлалын загвар хууль”-ийг баталсан. Үүнээс хойш 2018 онд тус загвар хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулж, “Олон улсын арилжааны эвлэрүүлэн зуучлал болон эвлэрлийн гэрээний загвар хууль” нэртэйгээр дахин баталсан бөгөөд Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагын конвенцын үзэл баримтлал нь энэхүү загварт тулгуурласан.

Монгол Улс дахь эвлэрүүлэн зуучлалын үр нөлөөтэй байдлын үзүүлэлт нь 50 хувь хүрэхгүй байгаа ч эвлэрүүлэн зуучлалд хандах тоог нэмэгдүүлэх, улмаар

³ “Mediation Laws in Developing Nations”, <https://icmcrmediation.org/analyze-the-laws-of-developing-countries-in-the-field-of-mediation/>

⁴ “Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн үр нөлөөг үнэлэх судалгааны тайлан”

эвлэрлийн хувийг ч мөн нэмэгдүүлэх боломжтой талаар 2024 онд хийгдсэн Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын тандах судалгаанд дурдсан. Манай улсад эвлэрүүлэн зуучлалд хандаж буй тоо шүүхээр маргаанаа шийдвэрлүүлэхээр хандаж буй тоотой харьцуулахад харьцангуй бага байгаа нь иргэд, олон нийтийн дунд эвлэрүүлэн зуучлалын талаарх мэдлэгийн түвшнийг илүү сайжруулах, хувийн эвлэрүүлэн зуучлалыг хөгжүүлэх орон зай байсаар байгааг харуулж байна. Мөн эвлэрүүлэн зуучлалд хандсан нийт өргөдлийн тоотой эвлэрлийн хувийг харьцуулж үзэхэд талуудын эвлэрлийн амжилт бага байгаа нь үр дүнтэй үйлчилгээ үзүүлэх чадавх сул байгааг харуулдаг байна. Тиймээс эдгээр үзүүлэлтийг ахиулж, үр нөлөөтэй эвлэрүүлэн зуучлалыг хэрэгжүүлэхийн тулд тодорхой өөрчлөлтүүдийг хийж, үүсээд буй асуудлыг шийдвэрлэхэд Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагад нэгдэн орох нь тодорхой хувь нэмрийг оруулна гэж үзнэ.

Тухайлбал, конвенцод нэгдэн орсон улсууд Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагад 20-30 хүртэлх эвлэрүүлэн зуучлагч нарыг томилон ажиллуулах боломжтой. Түүнчлэн тус байгууллагаас чадавхыг бэхжүүлэх сан байгуулж, гишүүн орнуудын эвлэрүүлэн зуучлагч нарт мэргэжил дээшлүүлэх, дадлагажуулах, туршлагажуулах зэрэг чиглэлээр дэмжлэг үзүүлэн ажиллана. Иймд Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагад манай улс нэгдсэнээр шүүхээс гадуурх буюу төрийн болон төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн холбоодын дэргэдэх эвлэрүүлэн зуучлах төвүүдийн чадавх, мэргэшсэн байдал зэргийг сайжруулах өргөн боломж бүрдэнэ.

Эвлэрүүлэн зуучлал болон шүүхээр хянан шийдвэрлэгдэж буй хэрэг маргааны тоо тэнцвэртэй байх нь шүүхийн ачааллыг бууруулах арга хэлбэр болдог тул эвлэрэх боломжтой маргааныг заавал шүүхээр шийдвэрлүүлэх шаардлагагүй буюу өөрөөр хэлбэл шүүх өөрөө хязгаарлагдмал нөөц бүхий бүтэцтэй учраас шүүхээр л шийдвэрлэгдвэл зохих хэрэг маргаануудад уг нөөцийг ашиглах боломжийг өгөх нь зүйтэй. Иймд, эвлэрүүлэн зуучлалаар дамжуулан шүүхийн ачааллыг бууруулах боломжтой бөгөөд энэ хүрээнд Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагад нэгдэн орох нь дотоодын шүүхийн маргааныг багасгах давуу талтай.

Мөн Олон улсын хөрөнгө оруулалт, худалдааны маргааныг арбитрын журмаар шийдвэрлэх нь хуулийн болон захиргааны үйл ажиллагаатай холбоотой асар өндөр зардлыг бий болгож, хариуцагч талд өндөр хэмжээний нөхөн төлбөрийг ногдуулах эрсдэлийг дагуулсаар байна. Энэхүү нөхцөл байдлаас үүдэн сүүлийн жилүүдэд дэлхийн улс орнууд худалдаа, хөрөнгө оруулалтын маргааныг шүүхийн бус журмаар шийдвэрлэх хандлага нэмэгдсээр байгаа ч арбитрын журмаар маргаан шийдвэрлэх арга давамгайлсаар байна.

Манай улсын хувьд 2004 оноос хойших хугацаанд 6 томоохон хөрөнгө оруулалтын маргаанд хариуцагч талаар оролцож, арбитрын журмаар шийдвэрлүүлж байсан. Мөн худалдааны түнш орнуудтай үүсэх маргааныг Дэлхийн худалдааны байгууллагын Маргаан шийдвэрлэх байгууллага болон Арбитрын байнгын шүүхийн дүрмээр шийдвэрлүүлэх эрх зүйн зохицуулалттай. Эдгээр маргаан шийдвэрлэх механизмууд нь өртөг зардал өндрөөс гадна шийдвэр гаргах хугацаа 3-7 жил хүртэл хугацаанд удаашрах (тухайлбал, Монгол Улсын Засгийн газар, БНХАУ-ын Бээжин

Шоуганг компани хоорондын хөрөнгө оруулалтын маргаан 2010-2017 хугацаанд үргэлжилсэн.) зэрэг хүндрэлүүдийг үүсгэдэг.

Иймд манай улс Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагад гишүүнээр нэгдэн орох нь худалдаа, хөрөнгө оруулалтын түнш орон, тухайлбал, БНХАУ-тай үүссэн маргааныг богино хугацаанд буюу 6 сарын хугацаанд (шаардлагатай тохиолдолд 6 сараар сунгах зохицуулалттай) эвлэрүүлэн зуучлалын аргаар зардал багатай шийдвэрлэх, улмаар дотоодын эвлэрүүлэн зуучлагч нарын чадавхыг урт хугацаанд бэхжүүлэхэд эерэг нөлөөтэй.

--- o O o ---

ОЛОН УЛСЫН ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫН БАЙГУУЛЛАГА ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ КОНВЕНЦ

Удиртгал

Энэхүү Конвенцын оролцогч улсууд,

Эвлэрүүлэн зуучлал нь энх тайван, хөгжлийг дэмжих, улс хоорондын найрамдалт харилцаа, хамтын ажиллагааг хөхиүлэн дэмжихэд чухал үнэ цэнтэй болохыг хүлээн зөвшөөрч,

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын дүрэмд тусгагдсан зорилго, зарчмуудыг удирдлага болгож,

Олон улсын маргааныг шийдвэрлэхэд уян хатан байх, эвлэрүүлэн зуучлалын чухал давуу тал, практик хэрэглээ улам бүр нэмэгдэж буйг хүлээн зөвшөөрч,

Олон улсын нийгэмлэгийн хувьд маргааныг эвлэрүүлэн зуучлалаар шийдвэрлэх байнгын засгийн газар хоорондын байгууллага байгуулах чухал болохыг харгалзан,

Олон улсын Эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагыг ирээдүйд байгуулах тухай Хамтарсан мэдэгдэл нь эвлэрүүлэн зуучлалын олон улсын байгууллага байгуулах чухал алхам болсныг эргэн санаж,

Эвлэрүүлэн зуучлалын олон улсын байгууллага байгуулагдсанаар олон улсын маргааныг энх тайван, эвтэй байдлаар шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлж, харилцан ашигтай олон улсын харилцааг бүрдүүлэхэд хувь нэмэр оруулна гэдэгт итгэж,

Эвлэрүүлэн зуучлалын олон улсын байгууллага байгуулагдсанаар эвлэрүүлэн зуучлалын хэрэглээг дэмжин хөгжүүлж, одоо байгаа олон улсын маргаан шийдвэрлэх механизмуудад нэмэлт арга хэрэгсэл болно гэдэгт итгэж,

Аль ч хэлэлцэн тохирогч улс энэхүү Конвенцыг соёрхон баталсан, хүлээн зөвшөөрсөн, баталсан буюу түүнд нэгдэн орсон гэдэг нь зөвхөн тэр баримтаар, мөн түүний зөвшөөрөлгүйгээр, ямар нэгэн тодорхой маргааныг эвлэрүүлэн зуучлалд өгөх үүрэг хүлээсэн гэж үзэхгүй гэдгийг дахин нотлон,

Дор дурдсан зүйлийг хэлэлцэн тохиров:

I БҮЛЭГ

ОЛОН УЛСЫН ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫГ БАЙГУУЛАХ

1 дүгээр зүйл. Байгуулах

Олон улсын эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллага (цаашид “Байгууллага” гэх)-ыг үүгээр байгуулж, энэхүү Конвенцын заалтын дагуу үйл ажиллагааг явуулна.

2 дугаар зүйл. Нэр томьёоны тодорхойлолт

Энэхүү Конвенцын зорилгод:

а/“Эвлэрүүлэн зуучлал” гэж нэг буюу хэд хэдэн гуравдагч талууд (эвлэрүүлэн зуучлагч) маргаанд оролцогч талуудад хөндлөнгөөс нөлөө үзүүлэхгүйгээр тэдгээрийн маргааныг сайн дурын үндсэн дээр харилцан хүлээн зөвшөөрөхүйц, эвийн журмаар шийдвэрлэхийг, чингэхдээ энэхүү үйл явцыг эвлэрүүлэн зуучлан, эвлэрүүлэх буюу үүнтэй төстэй бусад хэллэгээр нэрлэх боломжтой.

б/“Хэлэлцэн тохирогч улс” гэж энэхүү Конвенцыг заавал биелүүлэхээ зөвшөөрсөн, мөн тэдгээрийн хувьд Конвенц хүчин төгөлдөр байгаа улсыг хэлнэ;

в/“Хэлэлцэн тохирогч бус улс” гэж энэхүү Конвенц хүчин төгөлдөр болоогүй байгаа улсыг хэлнэ;

г/“Талууд” гэж маргааны бүх талыг, “тал” гэж тэдгээрийн аль нэгийг хэлнэ;

д/“Гуравдагч улс” гэж бусад улсаас Байгууллагад шилжүүлсэн маргаанд холбогдсон улсыг хэлнэ;

е/“Олон улсын байгууллага” гэж Засгийн газар хоорондын байгууллагыг хэлнэ.

3 дугаар зүйл. Зорилго ба зорилт

Байгууллагын зорилго ба зорилт нь эвлэрүүлэн зуучлалаар дамжуулан олон улсын маргааныг энх тайван замаар шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, хөхиүлэн дэмжих, улс хоорондын найрамдалт харилцаа, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд оршино.

4 дүгээр зүйл. Байгууллагын зарчим

Байгууллага болон түүний Хэлэлцэн тохирогч улсууд 3 дугаар зүйлд заасан зорилтыг хэрэгжүүлэхдээ дараах зарчмуудыг баримтлан ажиллана:

а/бүрэн эрхт байдал, нутаг дэвсгэрийн бүрэн бүтэн байдал, тэгш байдлыг хүндэтгэх, улс гүрний дотоод хэрэгт үл оролцох, олон улсын эрх зүйн хууль дээдлэх ёсыг баримтлах;

б/талуудын маргаан шийдвэрлэх арга хэрэгслийг сонгох бүрэн эрх, сонголтыг баталгаажуулах;

в/олон улсын маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхэд шударга байх зарчим, үр дүнтэй хамтын ажиллагааг баримтлах;

г/эвлэрүүлэн зуучлалаар дамжуулан маргааныг энх тайван замаар шийдвэрлэхэд уян хатан, үр дүнтэй арга замыг дэмжиж, үл ялгаварласан, төвийг сахисан, шударга орчныг бүрдүүлэх.

5 дугаар зүйл. Үүрэг

Байгууллага нь үндсэн зарчмуудын дагуу зорилт, зорилгоо хэрэгжүүлэхдээ дараах үүргийг гүйцэтгэнэ:

а/олон улсын маргааныг шийдвэрлэхэд эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлэх;

б/маргаан шийдвэрлэхэд эвлэрүүлэн зуучлалын хэрэглээг дэмжих, эвлэрүүлэн зуучлалын соёлыг хөгжүүлэх, эвлэрүүлэн зуучлалын шилдэг туршлагыг судлан дэмжих;

в/эвлэрүүлэн зуучлалын чиглэлээр олон улсын, бүс нутгийн, үндэсний, орон нутгийн арга хэмжээ, бага хурлыг зохион байгуулж, харилцаа холбоо, мэдээлэл солилцох индрийг бүрдүүлэх;

г/эвлэрүүлэн зуучлалын чиглэлээрх чадавхыг бэхжүүлэх хамтын ажиллагааг дэмжихдээ хөгжиж буй орнуудын хэрэгцээ шаардлагыг хүлээн зөвшөөрч, тэргүүнд тавих;

д/ олон улсын бусад байгууллага, маргаан шийдвэрлэх байгууллагуудтай хамтран ажиллах, харилцах.

6 дугаар зүйл. Эрх зүйн байдал

1. Байгууллага нь дараах эрх зүйн бүрэн чадамжуудтай байна:

а/гэрээ хэлцэл байгуулах;

б/хөдлөх болон үл хөдлөх хөрөнгө олж авах, түүнийгээ захиран зарцуулах;

в/ Хууль эрх зүйн арга хэмжээ авах, үүнд шүүхийн болон бусад хууль эрх зүйн ажиллагааг эхлүүлэх, мөн тэдгээрт хариу өгөх; болон

г/зорилго, үүргээ хэрэгжүүлэхэд хэрэгтэй, эсхүл шаардлагатай бусад арга хэмжээг авах.

2. Байгууллага энэхүү Конвенцод заасны дагуу үүрэг, эрхээ аль ч хэлэлцэн тохирогч улсын нутаг дэвсгэрт, мөн тусдаа хэлэлцээрээр бусад улсын нутаг дэвсгэрт хэрэгжүүлж болно.

7 дугаар зүйл. Гишүүнчлэл

1. Байгууллагын гишүүнчлэл нь бүх улс, бүс нутгийн интеграцийн үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллагуудад нээлттэй, хүртээмжтэй байна.
2. "Олон улсын Эвлэрүүлэн зуучлалын байгууллагыг ирээдүйд байгуулах тухай Хамтарсан мэдэгдэл"-д гарын үсэг зурсан, эсхүл уг (Хамтарсан) мэдэгдлийг дэмжсэн улсууд энэхүү Конвенц хүчин төгөлдөр болсноос хойш таван жилийн дотор Конвенцыг заавал биелүүлэхээ зөвшөөрвөл Үүсгэн байгуулагч гишүүн болох эрхтэй.
3. Бусад улс энэхүү Конвенц хүчин төгөлдөр болсноос хойш хоёр жилийн дотор Конвенцыг заавал биелүүлэхээ зөвшөөрвөл Үүсгэн байгуулагч гишүүн болох эрхтэй.

8 дугаар зүйл. Төв байр

1. Байгууллагын төв байр нь Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын засаг захиргааны онцгой бүс болох Хонконг хотод байрлана.
2. Байгууллага шаардлагатай үед бүс нутгийн оффисуудыг бусад газарт байгуулж болно.

9 дүгээр зүйл. Бүтэц

1. Байгууллага нь Удирдах зөвлөл, Нарийн бичгийн дарга нарын газартай байна.
2. Байгууллага нь Эвлэрүүлэн зуучлагч нарын бүрэлдэхүүнийг ажиллуулна.
3. Байгууллага өөрийн зорилго, үүргийг биелүүлэх, хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай гэж үзвэл туслах буюу зөвлөх хороодыг байгуулж болно.

II БҮЛЭГ

УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛ

10 дугаар зүйл. Ерөнхий заалт

Удирдах зөвлөл нь бодлогын шийдвэр гаргах, Байгууллагын ерөнхий стратегийг тогтоох үүрэгтэй шийдвэр гаргах байгууллага болно.

11 дүгээр зүйл. Бүрэлдэхүүн

1. Удирдах зөвлөл нь Хэлэлцэн тохирогч улс бүрийн нэг төлөөлөгчөөс бүрдэнэ. Хэлэлцэн тохирогч улсаас томилогдсон орлох төлөөлөгч нь үндсэн төлөөлөгч нь хуралдаанд оролцох боломжгүй, эсхүл үүргээ гүйцэтгэх боломжгүй тохиолдолд түүний нэрийн өмнөөс төлөөлөгчөөр ажиллаж болно.
2. Удирдах зөвлөл жил бүрийн ээлжит хуралдаанаараа даргыг сонгох бөгөөд дарга нь дараагийн даргыг сонгох хүртэл бүрэн эрхээ хэрэгжүүлнэ. Мөн нэг буюу хэд хэдэн дэд даргыг сонгож болох бөгөөд тэдний бүрэн эрхийн хугацаа нь даргын бүрэн эрхийн хугацаатай адил байна.

12 дугаар зүйл. Эрх мэдэл, чиг үүрэг

1. Энэхүү Конвенцын бусад заалтыг хөндөхгүйгээр, Удирдах зөвлөлд олгогдсон бүрэн эрх, үүргийн хүрээнд Удирдах зөвлөл дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:
 - а/Ажиллах дүрэм, журмаа батлах;
 - б/Байгууллагын захиргаа, санхүүгийн дүрэм, журмыг батлах;
 - в/Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, Дэд ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарыг сонгон шалгаруулах, томилох журмыг батлах;
 - г/Байгууллагын жилийн орлого, зарлагын төсвийг батлах;
 - д/Эвлэрүүлэн зуучлалын ажиллагаа эхлүүлэх журмыг батлах;
 - е/Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны журмыг батлах;
 - ж/Эвлэрүүлэн зуучлагчийн ёс зүйн дүрмийг батлах;

з/Байгууллагын үйл ажиллагааны жилийн тайланг хянан, батлах;

и/Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, Дэд ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарыг томилох;

к/Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, Дэд ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын ажиллах нөхцөлийг тодорхойлох;

л/Байгууллагын туслах байгууллага, зөвлөх хороодыг байгуулах.

2. Удирдах зөвлөл нь энэхүү Конвенцын заалтыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай гэж үзсэн бусад бүрэн эрхийг хэрэгжүүлж, үүргийг гүйцэтгэнэ.
3. Удирдах зөвлөл нь энэхүү Конвенцын дагуу явагдаж буй эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд хөндлөнгөөс оролцохгүй, мөн талуудын эвлэрлийн гэрээ байгуулахад оролцохгүй.

13 дугаар зүйл. Уулзалт

1. Удирдах зөвлөл жил бүр нэг удаа ээлжит уулзалтыг, мөн Удирдах зөвлөлийн шийдвэрээр, эсхүл дарга, эсхүл Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, Удирдах зөвлөлийн гурваас доошгүй гишүүний хүсэлтээр бусад уулзалтыг хийнэ.
2. Удирдах зөвлөл өөрөөр тохиролцоогүй бол хуралдаанууд нь Байгууллагын төв байранд болно.
3. Удирдах зөвлөлийн хуралдааны бүрэн бүрэлдэхүүнийг нь гишүүдийн олонх бүрдүүлнэ.
4. Удирдах зөвлөл гишүүдийнхээ гуравны хоёрын олонхын саналаар гишүүдийг цахим буюу бусад виртуал хэрэгслээр хуралдаанд оролцохыг зөвшөөрч болно.

14 дүгээр зүйл. Шийдвэр гаргах

1. Удирдах зөвлөл аль болох нийтийн зөвшилцлийн үндсэн дээр ажиллана.
2. Хэрэв бүх боломжит арга хэмжээг авсан ч тодорхой асуудлаар зөвшилцөлд хүрч чадахгүй тохиолдолд энэхүү Конвенц, эсхүл Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, Дэд ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарыг сонгон шалгаруулах, томилох журамд өөрөөр зааснаас бусад тохиолдолд Удирдах зөвлөл уг асуудлын яриа хэлэлцээнд оролцож, санал өгч буй гишүүдийнхээ олонхын саналаар шийдвэрлэнэ. 12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн а/ – ж/ болон л/-д заасан шийдвэрийг Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн гуравны хоёрын олонхын саналаар батална.

3. Удирдах зөвлөлийн гишүүн бүр нэг саналтай байна.

III БҮЛЭГ

НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА НАРЫН ГАЗАР

15 дугаар зүйл. Бүрэлдэхүүн

1. Нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, нэг, эсхүл хэд хэдэн Дэд ерөнхий нарийн бичгийн дарга, мөн шаардлагатай гэж үзсэн бусад албан тушаалтан, ажилтнуудаас бүрдэнэ.
2. Ерөнхий нарийн бичгийн даргыг хэлэлцэн тохирогч улсуудын иргэнээс Удирдах зөвлөл томилно.
3. Нэг буюу хэд хэдэн Дэд ерөнхий нарийн бичгийн даргыг хэлэлцэн тохирогч улсуудын харьяат иргэдээс Ерөнхий нарийн бичгийн даргын зөвлөмжөөр Удирдах зөвлөл томилно.

16 дугаар зүйл. Үүрэг

1. Нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Удирдах зөвлөлийн шийдвэрийг хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.
2. Нарийн бичгийн дарга нарын газар нь жилийн орлого, зарлагын төсөв, мөн Байгууллагын үйл ажиллагааны жилийн тайланг бэлтгэн, Удирдах зөвлөлөөр хянуулан баталгаажуулна.
3. Нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Хэлэлцэн тохирогч улсуудтай харилцах арга хэрэгслийг бий болгоно.

17 дугаар зүйл. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга

1. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь Байгууллагын хуулийн төлөөлөгч, дээд албан тушаалтан байх бөгөөд энэхүү Конвенцын заалт, Удирдах зөвлөлийн баталсан дүрэм, журмын дагуу албан тушаалтнуудыг томилох зэрэг захиргааны үйл ажиллагааг хариуцна.
2. Ерөнхий нарийн бичгийн даргыг таван жилийн хугацаатай томилох бөгөөд нэг удаа дахин томилогдох эрхтэй.

3. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Удирдах зөвлөлийн хуралдаанд оролцож болох боловч санал өгөх эрхгүй.
4. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь бүртгэгчийн үүргийг гүйцэтгэх бөгөөд энэхүү Конвенцын дагуу хийгдсэн эвлэрүүлэн зуучлалын тайлан буюу байгуулсан эвлэрлийн гэрээг баталгаажуулах, түүний хуулбарыг гэрчлэх эрхтэй.
5. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь энэхүү Конвенцын дагуу батлагдсан дүрэм, эсхүл бусад эвлэрүүлэн зуучлалын дүрмийн дагуу, хэрэв эвлэрүүлэн зуучлалын хэлцэл, талуудын дараачийн тохиролцоо, эсхүл бусад заалтад түүнийг томилох этгээдээр заасан бол, томилох этгээдийн үүргийг гүйцэтгэж болно.
6. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь хэлэлцэн тохирогч улсуудтай харилцах ажлыг удирдаж, олон улсад Байгууллагыг сурталчилна.
7. Ерөнхий нарийн бичгийн даргын албан тушаал нь улс төрийн ямар нэгэн чиг үүргийг гүйцэтгэхгүй. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга болон Дэд ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын аль нь ч Удирдах зөвлөлийн зөвшөөрөлгүйгээр өөр ажил эрхлэх, эсхүл өөр мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно.

18 дугаар зүйл. Олон улсын шинж чанар

1. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, Нарийн бичгийн дарга нарын газрын албан тушаалтнууд болон ажилтнууд үүргээ гүйцэтгэхдээ зөвхөн Байгууллагын өмнө бүрэн хариуцлага хүлээх бөгөөд өөр ямар ч этгээдийн өмнө хариуцлага хүлээхгүй.
2. Хэлэлцэн тохирогч улс бүр энэхүү үүргийн олон улсын шинж чанарыг хүндэтгэж, дээрх хүмүүст үүргээ гүйцэтгэхэд нь нөлөөлөх гэсэн аливаа оролдлогоос татгалзах ёстой.

IV БҮЛЭГ

ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАГЧДЫН БҮРЭЛДЭХҮҮН

19 дүгээр зүйл. Эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүнийг байгуулан ажиллуулах

1. Байгууллага нь эвлэрүүлэн зуучлагчдын хоёр бүрэлдэхүүнийг байгуулан ажиллуулна. Үүнд: нэг бүрэлдэхүүн нь 25 дугаар зүйлд заасан маргааныг эвлэрүүлэн зуучлахад (цаашид "улс хоорондын эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүн" гэх), нөгөө бүрэлдэхүүн нь 27, 28 дугаар зүйлд заасан бусад маргааныг эвлэрүүлэн зуучлах (цаашид "ерөнхий эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүн" гэх) зорилготой.
2. Бүрэлдэхүүнүүд нь дараах зүйлд заасны дагуу томилогдсон, уг бүрэлдэхүүнд ажиллахад бэлэн байгаа мэргэшсэн хүмүүсээс бүрдэнэ.
3. Байгууллага шаардлагатай гэж үзвэл эвлэрүүлэн зуучлагчдын бусад тусгай бүрэлдэхүүнийг байгуулан ажиллуулж болно.

20 дугаар зүйл. Хэлэлцэн тохирогч улсын томилгоо

1. Хэлэлцэн тохирогч улс бүр өөрийн харьяат иргэдээс тав хүртэлх хүнийг улс хоорондын эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүнд, мөн өөрийн харьяат иргэдээс хорь хүртэлх хүнийг ерөнхий эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүнд тус тус томилж болно.
2. Үүсгэн байгуулагч гишүүн бүр өөрийн харьяат иргэдээс арав хүртэлх нэмэлт хүнийг ерөнхий эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүнд томилж болно.
3. Бүх томилгоог Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдэх бөгөөд томилгоо нь мэдэгдлийг хүлээн авсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

21 дүгээр зүйл. Мэргэшлийн шаардлага

1. Эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүнд томилогдох хүмүүс ёс суртахууны өндөр чадамжтай, хууль, худалдаа, аж үйлдвэр, санхүү зэрэг салбарт хүлээн зөвшөөрөгдсөн, эвлэрүүлэн зуучлал явуулахад мэргэшсэн хүмүүс байна.
2. 1 дэх хэсэгт заасан мэргэшлийн шаардлагаас гадна улс хоорондын эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүнд томилогдох хүмүүс нь олон улсын эрх зүй, дипломат, олон улсын харилцаа, эсхүл олон улсын улс төр, эдийн засгийн асуудлаар хүлээн зөвшөөрөгдсөн, улс төрийн өргөн хүрээний ур чадвар, дүгнэлт хийх чадамжтай байна.

22 дугаар зүйл. Удирдах зөвлөлийг томилох

1. Удирдах зөвлөл нь улс хоорондын эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүнд арав хүртэлх хүнийг, ерөнхий эвлэрүүлэн зуучлагчдын бүрэлдэхүүнд хорь хүртэлх хүнийг тус тус томилж болно.
2. Удирдах зөвлөл бүрэлдэхүүнд ажиллах хүмүүсийг томилохдоо 21 дүгээр зүйлийг баримтлахаас гадна, бүрэлдэхүүнд ерөнхий эрх зүйн тогтолцоонуудын төлөөллийг оролцуулах, газар зүйн олон янз байдал, хүйсийн тэнцвэрт байдлыг хангана.

23 дугаар зүйл. Бүрэн эрхийн хугацаа

1. Бүрэлдэхүүнд томилогдсон хүмүүс таван жилийн хугацаатай бөгөөд дахин томилогдож болно.
2. Бүрэлдэхүүнд томилогдсон хүн нас барсан, огцорсон, эсхүл түүний томилгоог эгүүлэн татсан тохиолдолд түүнийг томилсон хэлэлцэн тохирогч улс буюу Удирдах зөвлөл үлдсэн хугацаанд ажиллахаар өөр хүнийг томилох эрхтэй.

V БҮЛЭГ

ХЭРГИЙН ХАМРАХ ХҮРЭЭ

24 дүгээр зүйл. Ерөнхий заалт

1. Байгууллага нь талууд маргаан гарахаас өмнө буюу гарсны дараа харилцан тохиролцож шилжүүлсэн дараах олон улсын маргааныг шийдвэрлэхэд эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлнэ:

а/улс хоорондын маргаан;

б/улс болон өөр улсын харьяат иргэн хоорондын маргаан;

в/хувь этгээдүүд хоорондын олон улсын арилжааны маргаан.

2. Маргааны нэг тал эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад хэдийд ч өөрийн санаачилгаар зуучлалд өгсөн зөвшөөрлөө эгүүлэн татаж болно, гэхдээ талууд өөрөөр тохиролцсон, эсхүл холбогдох гэрээ буюу хэлэлцээрт өөрөөр заасан тохиолдолд энэ нь хамаарахгүй.

25 дугаар зүйл. Улс хоорондын маргаан

1. Байгууллага хэлэлцэн тохирогч улсуудын хүсэлтээр, маргааныг эвлэрүүлэн зуучлалаар шийдвэрлүүлэхээр тохиролцсон эрх зүйн маргаан, санал зөрөлдөөн, эсхүл бусад маргаантай асуудлыг шийдвэрлэхэд эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлнэ.
2. Хэрэв хэлэлцэн тохирогч бус улс, эсхүл олон улсын байгууллага өөрийн маргаанаа Байгууллагад шилжүүлэхийг хүсвэл Байгууллага нь Удирдах зөвлөлөөс баталсан дүрмийг баримтлан тэдгээрт эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлж болно.
3. Байгууллага нь улс тус бүр 29 дүгээр зүйлд заасны дагуу мэдэгдэл хийж, зуучлалд хамруулах боломжгүй гэж мэдэгдсэн маргаан, тухайлбал, нутаг дэвсгэрийн бүрэн эрхт байдал, далайн хил тогтоох, далайн ашиг сонирхол, эсхүл тухайн улс зуучлалд хандах нь тохиромжгүй гэж үзсэн бусад асуудалтай холбоотой маргааныг эвлэрүүлэн зуучлахаас татгалзана.

26 дугаар зүйл. Гуравдагч улсыг хамарсан маргаан

1. Улсуудаас гаргасан маргаанд гуравдагч улс холбогдсон бол холбогдох гуравдагч улсын урьдчилсан зөвшөөрөлгүйгээр Байгууллага тэрхүү маргаанд эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлэхгүй.
2. 1 дэх хэсгийн зорилгоор маргааны талууд энэхүү Конвенцын дагуу эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа эхлүүлэхдээ ийм нөхцөл байдлын талаар Байгууллагад мэдэгдэнэ. Мөн гуравдагч улс энэ талаар Байгууллагад мэдэгдэж болно.

27 дугаар зүйл. Улс болон өөр улсын харьяат иргэн хоорондын маргаан

1. Байгууллага нь хэлэлцэн тохирогч улс болон өөр улсын харьяат иргэний хоорондын арилжааны буюу хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэхэд эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлнэ.
2. Хэрэв талууд маргаанаа Байгууллагад шилжүүлэхийг хүсвэл Байгууллага нь Удирдах зөвлөлийн баталсан нөхцөлийг баримтлан, хэлэлцэн тохирогч бус улс, эсхүл олон улсын байгууллагын оролцоотой арилжааны, эсхүл хөрөнгө оруулалтын маргаанд эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлж болно.

3. Энэхүү Конвенцын зорилгоор улс, эсхүл олон улсын байгууллага гэдэгт тухайн улсаас Байгууллагад томилон мэдэгдсэн улсын бүрэлдэхүүн хэсэг буюу агентлаг, эсхүл олон улсын байгууллагын агентлагийг багтаана.
4. Хэлэлцэн тохирогч улсын бүрэлдэхүүн хэсэг буюу агентлагийн өгсөн зөвшөөрөлд тухайн улсын баталгаажуулалтыг шаардана, гэхдээ тухайн улс Байгууллагад ийм баталгаажуулалт шаардлагагүй гэж мэдэгдсэн тохиолдолд энэ нь хамаарахгүй.
5. Энэхүү Конвенцын зорилгоор харьяат иргэн гэдэгт хувь хүн, эсхүл хуулийн этгээдийг хэлнэ.

28 дугаар зүйл. Хувь этгээдүүд хоорондын олон улсын арилжааны маргаан

1. Байгууллага нь Удирдах зөвлөлийн баталсан нөхцөлийг баримтлан, хувь этгээдүүд хоорондын олон улсын арилжааны харилцаанаас үүдэн гарсан, эсхүл түүнтэй холбоотой маргааныг шийдвэрлэхэд эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ үзүүлнэ.
2. Хувь этгээдийн аль нэг нь хувь хүний, гэр бүлийн, эсхүл ахуйн зорилгоор хийсэн гүйлгээнээс үүдэн гарсан маргаан нь энэ зүйлийн хамрах хүрээнд орохгүй.
3. Энэхүү Конвенцын зорилгоор хувь этгээд гэдэгт хувь хүн, мөн ашиг олох зорилготой эсэхээс үл хамааран, хувийн, эсхүл төрийн өмчит эсэхийг харгалзахгүйгээр, холбогдох хуулийн дагуу байгуулагдсан буюу зохион байгуулагдсан аж ахуйн нэгж, тухайлбал, корпорац, траст, түншлэл, нэг хүний өмчлөлтэй компани, хамтарсан үйлдвэр, эсхүл бусад нэгдэл, мөн ийм аж ахуйн нэгжийн салбарыг ойлгоно.

29 дүгээр зүйл. Мэдэгдэл

1. Аливаа улс энэхүү Конвенцыг соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, эсхүл түүнд нэгдэн орох үедээ, эсхүл үүнээс хойш хэдийд ч 25, 27 дугаар зүйлд заасан аливаа төрлийн маргаанаа Байгууллагад шилжүүлэх боломжгүй гэж үзэж буй тухайгаа гэрээ хадгалагчид мэдэгдэж болно. Гэрээ хадгалагч энэхүү мэдэгдлийг бүх хэлэлцэн тохирогч улсуудад нэн даруй хүргүүлнэ.
2. Энэхүү мэдэгдэл нь 24 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт шаардагдах зөвшөөрлийг бүрдүүлэхгүй бөгөөд хэлэлцэн тохирогч улс тодорхой маргаанаа тусгайлан зөвшөөрч Байгууллагад шилжүүлэх эрхэд хохирол учруулахгүй.

3. Ийм мэдэгдэлд хэдийд ч нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, эсхүл эгүүлэн татаж болно.

VI БҮЛЭГ

ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫН АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ

30 дугаар зүйл. Эвлэрүүлэн зуучлалын зарчим

Энэхүү Конвенцын дагуу явуулах эвлэрүүлэн зуучлал нь сайн дурын үндсэн дээр, төвийг сахисан, бие даасан, шударга, үр дүнтэй, зардал багатай байх зарчмуудыг баримтлан явагдана.

31 дүгээр зүйл. Хэргийг бүртгэх

1. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа эхлүүлэхийг хүсэж буй маргааны талууд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа эхлүүлэх журмын дагуу Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хүсэлт гаргана.
2. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь тухайн маргаан энэхүү Конвенцын хамрах хүрээнээс гадуур, эсхүл гуравдагч улс холбогдсон боловч тус улсын урьдчилсан зөвшөөрөл аваагүйгээс бусад тохиолдолд хүсэлтийг бүртгэнэ. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга бүртгэсэн, эсхүл бүртгэхээс татгалзсан тухайгаа талуудад нэн даруй мэдэгдэнэ.

32 дугаар зүйл. Эвлэрүүлэн зуучлалыг явуулах

1. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаа нь энэхүү Конвенцын заалтын дагуу, мөн талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол Удирдах зөвлөлийн баталсан эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны журмын дагуу явагдана.
2. Эвлэрүүлэн зуучлагч нь ашиг сонирхлын зөрчил гарч болзошгүй аливаа нөхцөл байдлыг талуудад ил болгоно.
3. Эвлэрүүлэн зуучлагч нь талуудтай шударгаар харьцах, эвлэрүүлэн зуучлагчийн ёс зүйн дүрмийн дагуу талуудын хооронд маргаантай асуудлуудыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэхийг эрмэлзэнэ.

33 дугаар зүйл. Нууцлал

Талууд өөрөөр тохиролцоогүй, тухайн мэдээлэл, эсхүл баримт бичиг аль хэдий нь олон нийтэд нээлттэй болсон, эсхүл хуулиар мэдээллийг задруулахыг шаардсанаас (25 дугаар зүйлд заасан маргааныг эс тооцвол) бусад тохиолдолд, энэхүү Конвенцын дагуу явагдаж буй эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаатай холбоотой бүх мэдээлэл, мөн эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад хийгдсэн буюу олж авсан бүх баримт бичгийн нууцлалыг хамгаална.

34 дүгээр зүйл. Бусад ажиллагаанд нотлох баримт болгон оруулах

Талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол аль ч тал нь арбитр, шүүх, эсхүл бусад аливаа ажиллагаанд эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны явцад өөр талын илэрхийлсэн үзэл бодол, мэдэгдэл, хүлээн зөвшөөрөх, эвлэрэх санал, эсхүл эвлэрүүлэн зуучлагчийн гаргасан тайлан буюу зөвлөмжийг эш татахгүй.

35 дугаар зүйл. Эвлэрүүлэн зуучлагчийн үүргийн хязгаарлалт

Талууд өөрөөр тохиролцоогүй, эсхүл холбогдох хуульд өөрөөр заагаагүй бол эвлэрүүлэн зуучлагч нь маргааны ижил сэдэвтэй холбоотойгоор хянан шийдвэрлэж буй, эсхүл ирээдүйн шүүн таслах, арбитр, эсхүл бусад аливаа ажиллагаанд өөр байдлаар оролцохгүй.

36 дугаар зүйл. Эвлэрүүлэн зуучлалыг дуусгавар болгох

1. Дараах нөхцөлд эвлэрүүлэн зуучлал дуусгавар болно:

а/талууд хоорондын маргаантай асуудлын аль нэг, эсхүл бүх асуудлыг хамарсан эвлэрлийн гэрээ байгуулснаар;

б/ хэдийд ч аль нэг талын бичгээр өгсөн мэдэгдлээр;

в/талуудын тохиролцсон, эсхүл холбогдох дүрмээр заасан өөр ямар нэг аргаар буюу зарим нөхцөл байдлаар.

2. Эвлэрүүлэн зуучлал дуусгавар болсон үед эвлэрүүлэн зуучлагч болон талууд эвлэрүүлэн зуучлал дууссан тухай, түүний дууссан огноо, маргаан шийдвэрлэгдсэн эсэх, хэрэв шийдвэрлэгдсэн бол бүрэн эсхүл хэсэгчлэн шийдвэрлэгдсэн эсэхийг Ерөнхий нарийн бичгийн даргад нэн даруй мэдэгдэнэ.

37 дугаар зүйл. Ажиллагааны зардал

1. Талууд Байгууллагын эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ, тоног төхөөрөмжийг ашигласны төлөө төлөх хураамжийг Удирдах зөвлөлийн баталсан дүрэм, журмын дагуу Ерөнхий нарийн бичгийн дарга тогтооно.
2. Эвлэрүүлэн зуучлагчийн хөлс, зардлыг Удирдах зөвлөл тухай бүр тооцоолсон хязгаарын хүрээнд тогтооно.
3. Талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол эвлэрүүлэн зуучлагчийн хөлс, зардал, мөн Байгууллагын эвлэрүүлэн зуучлалын үйлчилгээ, тоног төхөөрөмжийг ашигласны хураамжийг талууд тэнцүү хувааж төлнө. Тал бүр ажиллагаатай холбогдуулан бусад зардлаа өөрөө хариуцна.

38 дугаар зүйл. Маргаан шийдвэрлэх бусад ажиллагаатай харилцах харилцаа

1. Бусад маргаан шийдвэрлэх ажиллагаа аль хэдий нь эхэлсэн эсэхээс үл хамааран, талууд хэдийд ч энэхүү Конвенцын дагуу эвлэрүүлэн зуучлалыг ашиглах боломжтой.
2. Хэрэв талууд тохиролцвол бусад маргаан шийдвэрлэх ажиллагаа үргэлжилсээр байх хооронд эвлэрүүлэн зуучлалыг үргэлжлүүлж болно.
3. Талууд холбогдох хуулиар зөвшөөрөгдсөн хэмжээнд, эвлэрүүлэн зуучлал эхэлсэн өдрөөс эхлэн дуусгавар болсон өдрийг хүртэлх хугацаанд, эвлэрүүлэн зуучлалын асуудал болсон маргаанд холбогдох хөөн хэлэлцэх хугацаа, эсхүл түүнтэй адилтгах дүрмийн хугацааг түр зогсоохоор тохиролцож болно.
4. Энэхүү Конвенцын дагуу явуулсан эвлэрүүлэн зуучлал нь талуудад боломжтой бусад маргаан шийдвэрлэх механизмаар маргаанаа шийдвэрлэх эрхэд халдахгүй.

VII БҮЛЭГ

ЭВЛЭРЛИЙН ГЭРЭЭ

39 дүгээр зүйл. Эвлэрлийн гэрээ байгуулах

1. Талууд энэхүү Конвенцын дагуу эвлэрүүлэн зуучлалаар маргааныг бүхэлд нь буюу хэсэгчлэн шийдвэрлэх эвлэрлийн нөхцөлийг тохиролцсон бол цахим харилцааны хэлбэрийг оролцуулан бичгээр эвлэрүүлэн зуучлалын үр дүнд байгуулсан эвлэрлийн гэрээ (цаашид “эвлэрлийн гэрээ” гэх) -д гарын үсэг зурна.
2. Талуудын гарын үсэг зурсан эвлэрлийн гэрээг талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол уг гэрээ нь энэхүү Конвенцын дагуу эвлэрүүлэн зуучлалын үр дүнд бий болсныг нотлох зорилгоор Ерөнхий нарийн бичгийн дарга баталгаажуулна.

40 дүгээр зүйл. Эвлэрлийн гэрээний хуулийн хүчинтэй байдал

1. Маргааны талууд хооронд зохих журмаар байгуулсан аливаа эвлэрлийн гэрээ нь тэдгээрийн хувьд заавал биелүүлэх шинжтэй бөгөөд талууд гэрээг шударгаар биелүүлнэ.
2. Эвлэрлийн гэрээнд гарын үсэг зурснаар талууд уг гэрээг эвлэрүүлэн зуучлалын үр дүнд бий болсны нотолгоо болгон ашиглаж болно, мөн холбогдох хуулийн дагуу маргааныг шийдвэрлэсэнд санал нэгдсэн гэж үзнэ.
3. Эвлэрлийн гэрээнд аль нэг тал гарын үсэг зурснаар тухайн гэрээний нөхцөлийг тогтооход үндэслэл болсон хууль зүйн болон бодит нөхцөл байдлыг хүлээн зөвшөөрч байна гэж үзэхгүй.

41 дүгээр зүйл. Эвлэрлийн гэрээг биелүүлэх

1. 28 дугаар зүйлд заасны дагуу талууд олон улсын арилжааны маргааныг шийдвэрлэхээр байгуулсан эвлэрлийн гэрээг хэлэлцэн тохирогч улс өөрийн холбогдох хуулийн дагуу биелүүлэх арга хэмжээ авч болно.
2. Энэхүү Конвенцын 1 дэх хэсэгт заасан эвлэрлийн гэрээг хэлэлцэн тохирогч улс ямар нөхцөлөөр биелүүлэх тухайгаа тодорхойлох Протоколыг хэлэлцэн тохирогч улсууд тохиролцоно. Ийм Протокол нь энэхүү Конвенцын 56 дугаар зүйлд заасны дагуу Конвенцод нэмэлт, өөрчлөлт оруулахад шаардлагатай адил журмаар батлагдаж, хүчин төгөлдөр болно.

VIII БҮЛЭГ

ЧАДАВХЫГ БЭХЖҮҮЛЭХ

42 дүгээр зүйл. Чадавх бэхжүүлэх үйл ажиллагаа

1. Байгууллага нь нөөц боломжийнхоо хүрээнд чадавхыг бэхжүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.
2. Чадавх бэхжүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхдээ Байгууллага нь засгийн газар, олон улсын байгууллага, эсхүл бусад этгээдүүдтэй зохицуулалт хийж, хамтран ажиллаж болно.
3. Нарийн бичгийн дарга нарын газар нь чадавх бэхжүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих зорилгоор жил бүр ажлын төлөвлөгөө бэлтгэн, Удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн батлуулна.
4. Нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Удирдах зөвлөлийн зөвшөөрлөөр залуу мэргэжилтнүүд, дипломат ажилтнуудыг сургах, чадавх бэхжүүлэх зорилготой эвлэрүүлэн зуучлалын тэтгэлэгт хөтөлбөрийг санаачлан хэрэгжүүлж болно.

43 дугаар зүйл. Чадавх бэхжүүлэх хороо

1. Чадавх бэхжүүлэх хороог байгуулах бөгөөд уг хороо нь Удирдах зөвлөлийн ерөнхий удирдлага дор, Нарийн бичгийн дарга нарын газраас захиргааны шинжтэй дэмжлэг үзүүлэн ажиллана.
2. Хорооны үүрэг нь чадавх бэхжүүлэх үйл ажиллагааны стратеги, тэргүүлэх чиглэлийн талаар Удирдах зөвлөлд зөвлөмж өгөхөд оршино.

44 дүгээр зүйл. Эвлэрүүлэн зуучлалын сан

Энэхүү Конвенцын зорилгоор эвлэрүүлэн зуучлалын хэрэглээг дэмжих, урамшуулах, чадавх бэхжүүлэх ажлыг сайжруулах зорилгоор Эвлэрүүлэн зуучлалын сан байгуулж болно. Уг сан нь хандиваас бүрдэх бөгөөд Удирдах зөвлөлийн баталсан санхүүгийн дүрэм, журмын дагуу түүнийг удирдана.

IX БҮЛЭГ

САНХҮҮЖИЛТ

45 дугаар зүйл. Санхүүгийн журам

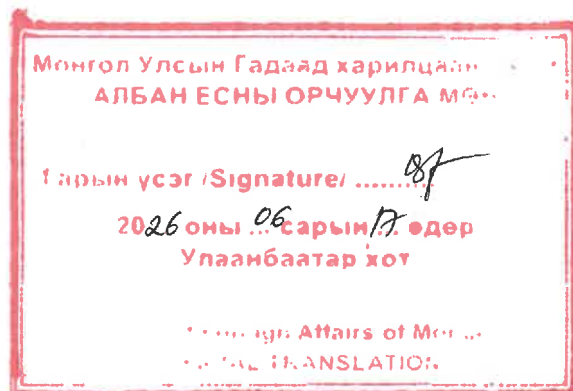
Байгууллагатай холбоотой санхүүгийн бүх асуудлыг энэхүү Конвенц, мөн Удирдах зөвлөлийн баталсан санхүүгийн дүрэм, журмаар зохицуулна.

46 дугаар зүйл. Санхүүгийн эх үүсвэр

1. Нарийн бичгийн дарга нарын газар өөрийн эрх үүргийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай санхүүгийн эх үүсвэрээр хангагдсан байна.
2. Байгууллагын үндсэн санхүүгийн эх үүсвэрт хэлэлцэн тохирогч улсуудын жилийн хураамж, мөн Байгууллагын орлого орно.
3. Өмнөх хэсэгтэй зөрчилдөхгүйгээр, Байгууллага нь Удирдах зөвлөлийн баталсан санхүүгийн дүрэм журмын дагуу засгийн газар, олон улсын байгууллага, хувь хүн, корпорац, бусад этгээдээс ирсэн сайн дурын хандивыг нэмэлт санхүүгийн эх үүсвэр болгон хүлээн авч, ашиглаж болно. Гэхдээ Байгууллага нь өөрийн зорилго, үүрэгт ямар нэгэн байдлаар хохирол учруулах, хязгаарлах, чиглэлийг нь өөрчлөх, эсхүл өөрөөр өөрчилж болзошгүй аливаа хандив, тусламжийг хүлээн авахгүй.

47 дугаар зүйл. Шимтгэлийн хэмжээг тогтоох

Хэлэлцэн тохирогч улсуудын жилийн хураамжийг Дэлхийн шуудангийн холбооны хураамжийн дагуу тогтооно. Мөн хэлэлцэн тохирогч улсуудын эдийн засгийн хөгжлийн түвшин, төлөх чадварыг харгалзан үзэж болно.

Х БҮЛЭГ

ДАРХАН ЭРХ, ЯМБА

48 дугаар зүйл. Ерөнхий зарчим

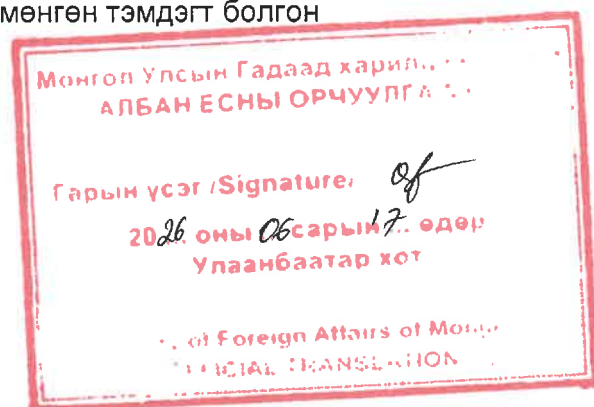
1. Байгууллага нь хэлэлцэн тохирогч улсуудын нутаг дэвсгэрт өөрийн зорилго, үүргийг хэрэгжүүлэх, биелүүлэхэд шаардлагатай дархан эрх, ямбыг эдэлнэ.
2. Хэлэлцэн тохирогч улсуудын төлөөлөгчид болон Байгууллагын албан тушаалтнууд нь Байгууллагатай холбоотой чиг үүргээ бие даан хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай дархан эрх, ямбыг адил эдэлнэ.

49 дүгээр зүйл. Өмч хөрөнгө, сан хөрөнгө, хөрөнгө

1. Байгууллага, түүний өмч хөрөнгө, ашиг сонирхол нь хаана байрлаж, хэнд хамаарахаас үл хамааран, аль нэг тодорхой хэргийн хувьд Байгууллага дархан эрхээ тодорхой хэмжээгээр хүчингүй болгохоо илэрхийлснээс бусад тохиолдолд аливаа төрлийн шүүхийн ажиллагаанаас чөлөөлөгдөх дархан эрхийг эдэлнэ. Байгууллагад өгсөн аливаа дархан эрхээс татгалзах нь шүүхийн шийдвэрийг албадан гүйцэтгэх ажиллагаанаас эдлэх дархан эрхэд хамаарахгүй бөгөөд уг дархан эрхээс Байгууллага тусгайлан, илэрхий байдлаар тусад нь татгалзсан тохиолдолд л хүчинтэйд тооцно.
2. Байгууллагын байгууламж халдашгүй байна. Байгууллагын өмч хөрөнгө, ашиг сонирхол нь хаана байрлаж, хэн эзэмшихээс үл хамааран, гүйцэтгэх, захиргааны, шүүх, хууль тогтоомжийн аль ч үйл ажиллагаагаар нэгжлэг хийх, дайчлах, албадан хураан авах, өөрчлөн авах, эсхүл бусад хэлбэрээр хөндлөнгөөс оролцохгүй.
3. Байгууллагын архивын материалууд, Байгууллагад хамаарах буюу эзэмшилд байгаа бүх баримт бичиг халдашгүй байна.
4. Ямар ч төрлийн санхүүгийн хяналт, журам, эсхүл төлбөрийг түр хойшлуулахгүйгээр:

а/Байгууллага ямар ч төрлийн хөрөнгө, мөнгөн тэмдэгт, бусад хөрөнгийг эзэмших, мөн ямар ч хөрвөх боломжтой валютаар данс нээх, ашиглах эрхтэй;

б/Байгууллага өөрийн хөрөнгө, мөнгөн тэмдэгт, бусад хөрөнгийг нэг улсаас нөгөө улс руу, эсхүл ямар ч улсын дотор чөлөөтэй шилжүүлэх, мөн өөрийн эзэмшил дэх аль ч мөнгөн тэмдэгтийг өөр ямар ч мөнгөн тэмдэгт болгон хөрвүүлэх эрхтэй.

5. Байгууллага, түүний хөрөнгө, орлого, бусад өмч нь:

а/бүх шууд татвараас чөлөөлөгдөнө; Гэхдээ нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний төлбөрийн шинжтэй татвар, хураамжийн хувьд Байгууллага татвараас чөлөөлөгдөх эрх эдлэхгүй.

б/ Байгууллагын албан хэрэгцээнд зориулан импортолсон, экспортолсон бараа бүтээгдэхүүнд гаалийн татвар, импорт, экспортын хориг, хязгаарлалт тавихгүй. Гэхдээ ийм чөлөөлөлтөөр импортолсон барааг тухайн улсын засгийн газартай тохиролцсон нөхцөлөөс бусад тохиолдолд импортолсон улсад худалдан борлуулахгүй;

в/ Байгууллагын хэвлэл, нийтлэлд хамаарах импорт, экспортын үйл ажиллагааны хувьд гаалийн татвар, мөн импорт, экспортод тавих аливаа хориглолт, хязгаарлалтаас чөлөөлөгдөнө.

6. Байгууллага ерөнхий дүрэм журмын дагуу онцгой албан татвар болон төлөх үнийн дүнгийн нэг хэсэг болох хөдлөх болон үл хөдлөх хөрөнгийн борлуулалтын татвараас чөлөөлөгдөхгүй. Гэвч Байгууллага албан ёсны хэрэгцээнд зориулж чухал шаардлагатай худалдан авалт хийх тохиолдолд хэлэлцэн тохирогч улсууд татварын дүнг буцаан олгох, эсхүл буцаах зорилгоор боломжтой бол зохих захиргааны зохицуулалтыг хийнэ.

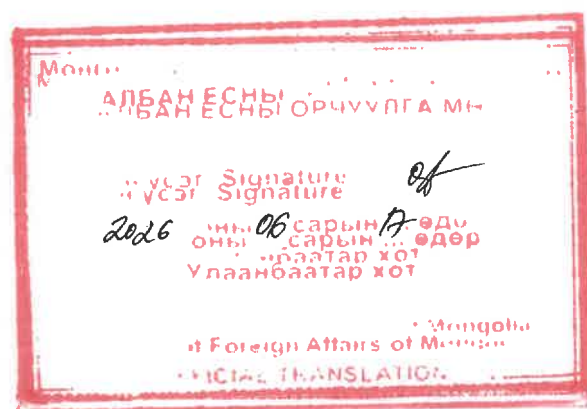
50 дугаар зүйл. Харилцаа холбооны талаарх дэмжлэг

Хэлэлцэн тохирогч улс бүр Байгууллагын албан ёсны харилцаа холбоонд бусад улсын албан ёсны харилцаа холбоонд үзүүлж буйтай адил нөхцөл үзүүлнэ.

51 дүгээр зүйл. Хэлэлцэн тохирогч улсуудын төлөөлөгчид

1. Удирдах зөвлөл болон Байгууллагын зарласан уулзалтад оролцож буй хэлэлцэн тохирогч улсуудын төлөөлөгчид чиг үүргээ хэрэгжүүлж байх үедээ, мөн хуралдааны газар луу явах, буцах аяллын үеэр дараах дархан эрх, ямбыг эдэлнэ:

а/биечлэн баривчлах, саатуулах, хувийн ачаа тээшийг хураахгүй байх; мөн тэдний төлөөлөгчийн хувиар хэлсэн, бичсэн үг, хийсэн бүх үйлдлийн хувьд бүх төрлийн шүүхийн ажиллагаанаас чөлөөлөгдөх;

б/бүх бичиг, баримт хамгаалагдах;

в/код хэрэглэх, бичиг баримт буюу захидлыг холбоо эсхүл битүүмжилсэн шуудангаар хүлээн авах эрх;

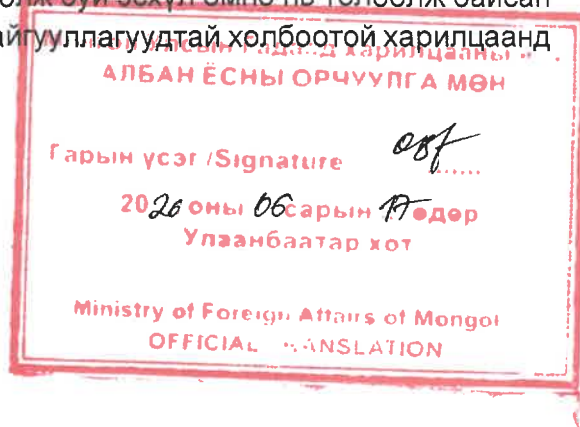
г/өөрсдөө болон эхнэр, нөхөр нь чиг үүргээ хэрэгжүүлэхээр очиж буй, эсхүл дамжин өнгөрч буй хэлэлцэн тохирогч улсын цагаачлалын хязгаарлалт, гадаадын иргэний бүртгэл, эсхүл цэргийн алба хаах үүргээс чөлөөлөгдөх;

д/гадаадын засгийн газрын түр албан ёсны төлөөлөгчдөд олгодогтой адил валют, валютын хязгаарлалтын талаарх дэмжлэг;

е/ хувийн ачаа тээшний талаар дипломат төлөөлөгчдөд олгодогтой ижил дархан эрх, ямба;

ж/дээрхтэй нийцэхүйц, дипломат төлөөлөгчдийн эдэлдэг бусад дархан эрх, ямба, дэмжлэг; гэхдээ тэд импортын барааг (хувийн ачаа тээшний нэг хэсэг биш) гаалийн татвараас, эсхүл онцгой албан татвар, борлуулалтын татвараас чөлөөлөгдөх эрхгүй.

2. Удирдах зөвлөл болон Байгууллагын зарласан уулзалтад оролцож буй хэлэлцэн тохирогч улсуудын төлөөлөгчдийн үг хэлэх эрх чөлөө, чиг үүргээ гүйцэтгэх бие даасан байдлыг хангах зорилгоор, тэдний чиг үүргээ гүйцэтгэхдээ хэлсэн, бичсэн үг, хийсэн бүх үйлдэл шүүхийн ажиллагаанаас чөлөөлөгдөх бөгөөд холбогдох хүмүүс хэлэлцэн тохирогч улсын төлөөлөгч байхаа больсон ч гэсэн энэ чөлөөлөлт үйлчилнэ.
3. Аливаа татварын хэлбэр нь оршин суух хугацаанаас хамаардаг бол, Удирдах зөвлөл болон Байгууллагын зарласан уулзалтад оролцож буй хэлэлцэн тохирогч улсуудын төлөөлөгчид чиг үүргээ гүйцэтгэхдээ хэлэлцэн тохирогч улсын нутаг дэвсгэрт байсан хугацааг оршин суух хугацаа гэж тооцохгүй.
4. Дархан эрх, ямбыг хэлэлцэн тохирогч улсуудын төлөөлөгчдөд хувь хүмүүсийн хувийн ашиг сонирхолд зориулж бус, харин Байгууллагатай холбоотой чиг үүргээ бие даан хэрэгжүүлэх нөхцөлөөр хангах зорилгоор олгоно. Иймээс хэлэлцэн тохирогч улс нь дархан эрх нь шударга ёсыг хэрэгжүүлэхэд саад болж, мөн дархан эрх олгосон зорилгод хохирол учруулахгүйгээр татгалзаж болох тохиолдолд, өөрийн төлөөлөгчийн дархан эрхээс татгалзах үүрэгтэй.
5. Энэ зүйлийн 1-3 дахь хэсэгт заасан дархан эрх, ямба нь төлөөлөгч болон түүний иргэншилтэй Хэлэлцэн тохирогч улсын эрх бүхий байгууллагуудын хооронд, түүнчлэн төлөөлөгчийн төлөөлж буй эсхүл өмнө нь төлөөлж байсан Хэлэлцэн тохирогч улсын эрх бүхий байгууллагуудтай холбоотой харилцаанд үйлчлэхгүй.

6. Энэ зүйлд дурдсан “төлөөлөгчид” гэх ойлголтод төлөөлөгчид, орлогч төлөөлөгчид, зөвлөхүүд, техникийн шинжээчид болон төлөөлөгчдийн бүрэлдэхүүний нарийн бичгийн дарга нар бүгд хамаарна.

52 дугаар зүйл. Албан тушаалтнууд

1. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга энэ зүйлийн заалтыг хэрэглэх албан тушаалтнуудын ангиллыг тогтоож, түүнийг Удирдах зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн батлуулна. Батлагдсаны дараа эдгээр ангиллыг бүх Хэлэлцэн тохирогч улсын Засгийн газарт мэдэгдэнэ. Мөн дээрх ангилалд хамрагдах албан тушаалтнуудын нэрсийг тухай бүр Хэлэлцэн тохирогч улсуудын Засгийн газарт хүргүүлж байна.

2. Байгууллагын албан тушаалтнууд нь:

а/албан тушаалтны хувьд хэлсэн, бичсэн үг, хийсэн үйлдлийнх нь хувьд шүүхийн ажиллагаанаас чөлөөлөгдөнө;

б/Байгууллагаас авсан цалин, нэмэгдэлд татвараас чөлөөлөгдөх;

в/өөрөө болон эхнэр, нөхөр, тэднээс хамааралтай төрөл төрөгсөд нь цагаачлалын хязгаарлалт, гадаадын иргэний бүртгэлээс чөлөөлөгдөх;

г/валютын хязгаарлалтын талаар гадаадын засгийн газрын албан ёсны төлөөлөгчид олгодогтой ижил дэмжлэг авах;

д/нутаг дэвсгэрт нь байрлаж буй дипломат төлөөлөгчдийн бүрэлдэхүүнд багтах гуравдагч этгээдэд олгодогтой ижил аяллын дэмжлэг;

е/олон улсын хямралын үед эхнэр, нөхөр, тэднээс хамааралтай төрөл төрөгсдийн хамт дипломат төлөөлөгчдөд олгодогтой ижил нутаг буцаах дэмжлэг үзүүлэх;

ж/тухайн улсад анх удаа албан тушаалдаа орохдоо тавилга, эд хогшлоо татваргүйгээр импортлох.

3. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга, аливаа Дэд ерөнхий нарийн бичгийн дарга нар нь өөрсдөд нь мөн эхнэр, нөхөр, насанд хүрээгүй хүүхдүүдэд нь олон улсын эрх зүйн дагуу дипломат төлөөлөгчдөд олгодог дархан эрх, ямба, чөлөөлөлт, дэмжлэгийг 2 дахь хэсэгт заасан дархан эрх, ямбанаас гадна нэмж олгоно.

4. Дархан эрх, ямбыг албан тушаалтнуудад хувь хүмүүсийн хувийн ашиг сонирхолд бус, харин Байгууллагын ашиг сонирхолд зориулж олгоно. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь өөрийн үзэмжээр дархан эрх нь шударга ёсыг хэрэгжүүлэхэд саад болж, мөн Байгууллагын ашиг сонирхолд хохирол учруулахгүйгээр татгалзаж болох тохиолдолд, аливаа албан тушаалтны дархан эрхийг татгалзах эрх, үүрэгтэй. Ерөнхий нарийн бичгийн даргын хувьд Удирдах зөвлөл дархан эрхийг татгалзах эрхтэй.
5. Байгууллага нь шударга ёсыг зохистой хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, нийтийн аюулгүй байдал, дэг журмын хууль, дүрмийг дагаж мөрдөхийг хангах, мөн энэ зүйлд дурдсан дархан эрх, ямба, дэмжлэгтэй холбогдуулан гарч болох аливаа хууль бус ажиллагаанаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хэлэлцэн тохирогч улсуудын холбогдох байгууллагатай байнга хамтран ажиллана.

53 дугаар зүйл. Эвлэрүүлэн зуучлагч болон эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааны оролцогчид

1. 25, 27 дугаар зүйлд заасан маргааны дагуу эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд эвлэрүүлэн зуучлагч, тал, төлөөлөгч, өмгөөлөгч, гэрч, шинжээчээр оролцож буй хүмүүст дараах дархан эрх, ямбыг олгоно:

а/чиг үүргээ хэрэгжүүлж байх хугацаанд биечлэн баривчлах, саатуулах, хувийн ачаа тээшийг хураах;

б/эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцсон үедээ хэлсэн, бичсэн үг, хийсэн бүх үйлдлийнх нь хувьд шүүхийн ажиллагаанаас чөлөөлөх;

в/ эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд оролцсонтой холбоотой бүх бичиг баримт, ямар ч хэлбэрийн баримт бичиг, материалыг хамгаалах;

г/эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаатай холбоотой харилцааны зорилгоор зохих ёсоор тодорхойлогдсон холбоо буюу битүүмжилсэн шуудангаар ямар ч хэлбэрийн бичиг, баримтыг хүлээн авах, илгээх эрх;

д/тухайн улсын харьяат иргэн биш бол, хэлэлцэн тохирогч улсууд Байгууллагын албан тушаалтнуудад олгодогтой адил цагаачлалын хязгаарлалт, гадаадын иргэний бүртгэлийн шаардлага, цэргийн алба хаах үүргээс чөлөөлөгдөх, валютын хязгаарлалт, аяллын дэмжлэгийн талаарх ижил нөхцөлийг эдлэх.

е/ болон д/-д заасан дархан эрх нь зөвхөн ажиллагаа явагдаж буй газар луу явах, буцах аялал, мөн тэнд байх хугацаанд хамаарна.

2. Энэхүү Конвенцын дагуу эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд эвлэрүүлэн зуучлагчаар оролцож буй хүмүүс Байгууллагаас эсхүл Байгууллагаар

дамжуулан тэдний эвлэрүүлэн зуучлагчийн хувиар хийсэн ажилд олгох аливаа хөлс, зардлын нөхөн олговор татвараас чөлөөлөгдөнө.

3. Дархан эрх, ямбыг дурдсан хүмүүст хувь хүмүүсийн хувийн ашиг сонирхолд бус, харин Байгууллагын ашиг сонирхолд зориулж олгодог. Байгууллага нь өөрийн үзэж байгаагаар дархан эрх нь шударга ёсыг хэрэгжүүлэхэд саад болж, мөн Байгууллагын ашиг сонирхолд хохирол учруулахгүйгээр татгалзаж болох тохиолдолд, аливаа хүний дархан эрхийг татгалзах эрх, үүрэгтэй.

54 дүгээр зүйл. Дархан эрх үл хамаарах нөхцөл

51 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн а/ заалт, 52 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн а/ заалт, 53 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн б/ заалтад тус тус заасан дархан эрх нь зам тээврийн ослоос үүдэн учирсан хохирол, эсхүл бусад төрлийн бие махбодын гэмтэл, нас баралтаас үүсэх иргэний эрх зүйн хариуцлагад үл хамаарна.

ХІ БҮЛЭГ

ТӨГСГӨЛИЙН ЗААЛТ

55 дугаар зүйл. Энэхүү Конвенцыг тайлбарлах буюу хэрэглэхтэй холбоотой санал зөрөлдөөнийг шийдвэрлэх

Энэ Конвенцын тайлбар болон хэрэгжилттэй холбоотой аливаа санал зөрөлдөөн нь хэлэлцээний замаар шийдвэрлэгдэхгүй тохиолдолд, холбогдох Хэлэлцэн тохирогч улсын хүсэлтээр Удирдах зөвлөлд зөвлөмж гаргуулахаар шилжүүлнэ.

56 дугаар зүйл. Нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

1. Аливаа хэлэлцэн тохирогч улс энэхүү Конвенцод нэмэлт, өөрчлөлт оруулах саналаа Ерөнхий нарийн бичгийн даргад ирүүлж болно. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга уг саналыг нэн даруй хэлэлцэн тохирогч улсуудад мэдэгдэнэ.
2. Энэхүү Конвенцод оруулах аливаа нэмэлт, өөрчлөлтийг хэлэлцэн тохирогч улсууд аль болох нийтийн зөвшилцлийн үндсэн дээр батлах ёстой. Бүх боломжит арга хэмжээг авсан ч зөвшилцөлд хүрч чадахгүй бол нэмэлт, өөрчлөлтийг хэлэлцэн тохирогч улсуудын гуравны хоёрын олонхын саналаар батална.
3. 2 дахь хэсэгт заасны дагуу батлагдсан нэмэлт, өөрчлөлт нь хэлэлцэн тохирогч улсуудын соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, эсхүл батлах шаардлагад хамаарна.

4. 2 дахь хэсгийн дагуу батлагдсан аливаа нэмэлт, өөрчлөлт нь соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх эсхүл батлах тухай гурав дахь баримт бичгийг хадгалуулснаас хойш гуч дахь өдөр хүчин төгөлдөр болно. Ийнхүү хүчин төгөлдөр болсон нэмэлт, өөрчлөлт нь түүнд заавал дагаж мөрдөхийг зөвшөөрсөн Хэлэлцэн тохирогч улсуудын хувьд заавал биелэгдэх шинжтэй байна. Бусад Хэлэлцэн тохирогч улсуудын хувьд энэ Конвенцын заалт болон тэдгээрийн соёрхон баталсан, хүлээн зөвшөөрсөн эсхүл баталгаажуулсан өмнөх нэмэлт, өөрчлөлтүүд хүчинтэй хэвээр байна.
5. Гурав дахь соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх эсхүл батлах баримт бичиг хадгалуулсны дараа Хэлэлцэн тохирогч улс аливаа нэмэлт, өөрчлөлтийг соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх эсхүл батлах үед тухайн нэмэлт, өөрчлөлт нь уг Хэлэлцэн тохирогч улсын хувьд түүний соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх эсхүл батлах баримт бичгийг хадгалуулснаас хойш гуч дахь өдөр хүчин төгөлдөр болно.
6. Ямар ч нэмэлт, өөрчлөлт нь нэмэлт, өөрчлөлт хүчин төгөлдөр болохоос өмнө энэхүү Конвенцын дагуу эвлэрүүлэн зуучлалд өгсөн зөвшөөрлөөс үүдэн гарсан маргааны аль нэг талын эрх, үүрэгт нөлөөлөхгүй.

57 дугаар зүйл. Нэгдмэл бус эрх зүйн тогтолцоотой холбоотой мэдэгдэл

1. Хэрэв аливаа улс нь хоёр буюу түүнээс дээш нутаг дэвсгэрийн нэгжтэй бөгөөд энэхүү Конвенцод зохицуулагдаж буй асуудлуудтай холбоотойгоор өөр өөр эрх зүйн тогтолцоо үйлчилдэг бол тэр улс гарын үсэг зурах, соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, эсхүл нэгдэн орох үедээ энэхүү Конвенц нь түүний бүх нутаг дэвсгэрийн нэгжид хамаарах, эсхүл зөвхөн нэг буюу хэд хэдэн нь хамаарах тухай мэдэгдэл хийж болох бөгөөд хэдийд ч өөр мэдэгдэл ирүүлснээр энэхүү мэдэгдлээ өөрчилж болно.
2. Мэдэгдлийг гэрээ хадгалагчид хүргүүлэх бөгөөд энэхүү Конвенцын үйлчлэх нутаг дэвсгэрийн нэгжүүдийг тодорхой заасан байна.
3. Хэрэв улс хоёр буюу түүнээс дээш нутаг дэвсгэрийн нэгжтэй бөгөөд энэхүү Конвенцод зохицуулагдаж буй асуудлуудтай холбоотойгоор өөр өөр эрх зүйн тогтолцоо үйлчилдэг бол:

а/ аливаа улсын хууль тогтоомж эсхүл хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны журмын тухай эшлэлийг, шаардлагатай тохиолдолд, тухайн холбогдох нутаг дэвсгэрийн нэгжид хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомж эсхүл хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны журмыг хэлж буйгаар ойлгоно.

6/28 дугаар зүйлд заасан маргаан гэдэгт тухайн улсын өөр өөр нутаг дэвсгэрийн нэгж дэх талуудын хоорондын арилжааны харилцаанаас үүдэн гарсан буюу түүнтэй холбоотой маргааныг багтаана гэж тайлбарлана.

4. Хэрэв улс энэ зүйлийн дагуу мэдэгдэл хийгээгүй бол энэхүү Конвенц нь тухайн улсын бүх нутаг дэвсгэрийн нэгжид хамаарна.
5. Энэ зүйл нь бүс нутгийн интеграцийн байгууллагад хамаарахгүй.

58 дугаар зүйл. Бүс нутгийн интеграцийн байгууллагын оролцоо

1. Бүрэн эрхт улсуудаас бүрдсэн, энэхүү Конвенцод зохицуулагдаж буй зарим асуудалд эрх мэдэл бүхий бүс нутгийн интеграцийн байгууллага нь энэхүү Конвенцод гарын үсэг зурах, соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, эсхүл нэгдэн орох боломжтой. Энэ тохиолдолд бүс нутгийн интеграцийн байгууллага нь уг байгууллага энэхүү Конвенцоор зохицуулагдаж буй асуудалд эрх мэдэлтэй болох хэмжээнд хэлэлцэн тохирогч улсын эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ. Уг эрх мэдлийн хүрээг соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, эсхүл нэгдэн орох баримт бичигт тунхагласан байна. Хожим ийм байгууллага нь эрх мэдлийн хүрээнд гарсан аливаа үндсэн өөрчлөлтийн талаар гэрээ хадгалагчид мэдэгдэнэ.
2. Энэ Конвенцод “Хэлэлцэн тохирогч улс” эсхүл “Хэлэлцэн тохирогч улсууд” гэж дурдсан нь тухайн байгууллагын эрх хэмжээний хязгаарын хүрээнд уг байгууллагад нэгэн адил хамаарна.
3. 56 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг, 60 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн зорилгоор бүс нутгийн интеграцийн байгууллагын хадгалуулсан аливаа баримт бичгийг тухайн байгууллагын гишүүн улсуудын хадгалуулсан баримт бичгүүдэд нэмэлтээр тооцохгүй.
4. Бүс нутгийн интеграцийн байгууллага нь өөрийн эрх мэдлийн хүрээнд хамаарах асуудлаар Удирдах зөвлөлд санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлж болох бөгөөд саналын тоо нь тус байгууллагын гишүүн бөгөөд энэхүү Конвенцод оролцогч улсуудын тоотой тэнцүү байна. Хэрэв тухайн байгууллагын аль нэг гишүүн улс санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлж байгаа бол тус байгууллага санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлэхгүй, мөн эсрэгээр.

59 дүгээр зүйл. Гарын үсэг зурах, соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, нэгдэн орох

1. Энэхүү Конвенц нь 2025 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын засаг захиргааны онцгой бүс Хонконг хотноо бүх улс болон бүс нутгийн интеграцийн байгууллагууд гарын үсэг зурахад нээлттэй байна. Үүний дараа Конвенц хүчин төгөлдөр болсноос хойш гурван жил хүртэл хугацаанд Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Гадаад хэргийн яаманд Бээжин хотод гарын үсэг зурахад нээлттэй хэвээр байх болно.
2. Энэхүү Конвенцыг гарын үсэг зурсан улс болон бүс нутгийн интеграцийн байгууллагууд соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, эсхүл батална.
3. Энэхүү Конвенц нь гарын үсэг зурахад нээлттэй болсон өдрөөс эхлэн гарын үсэг зураагүй бүх улс болон бүс нутгийн интеграцийн байгууллагууд нэгдэн ороход нээлттэй байна.
4. Соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, эсхүл нэгдэн орох баримт бичгийг гэрээ хадгалагчид хадгалуулна.

60 дугаар зүйл. Хүчин төгөлдөр болох

1. Энэхүү Конвенц нь соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, эсхүл нэгдэн орох гурав дахь баримт бичгийг хадгалуулснаас хойш гуч дахь өдөр хүчин төгөлдөр болно.
2. Гурав дахь баримт бичгийг хадгалуулсны дараа энэхүү Конвенцыг соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, эсхүл түүнд нэгдэн орж буй улс, эсхүл бүс нутгийн интеграцийн байгууллага бүрийн хувьд Конвенц нь тухайн улс, эсхүл бүс нутгийн интеграцийн байгууллага соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, эсхүл нэгдэн орох баримт бичгээ хадгалуулснаас хойш гуч дахь өдөр хүчин төгөлдөр болно.

61 дүгээр зүйл. Татгалзах

1. Хэлэлцэн тохирогч улс гэрээ хадгалагчид бичгээр мэдэгдэж, энэхүү Конвенцоос татгалзаж болно. Татгалзах нь энэхүү Конвенцыг+ үйлчлэх нэгдмэл бус эрх зүйн тогтолцооны зарим нутаг дэвсгэрийн нэгжид хязгаарлагдаж болно.
- 2.

3. Татгалзах нь мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш нэг жилийн дараа хүчин төгөлдөр болох бөгөөд хэрэв мэдэгдэлд тусгай өдрийг заасан бол тэр өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.
4. Хэлэлцэн тохирогч улсын энэ зүйлд заасны дагуу гаргасан мэдэгдэл нь гэрээ хадгалагч мэдэгдлийг хүлээн авахаас өмнө энэхүү Конвенцын дагуу эвлэрүүлэн зуучлалд өгсөн зөвшөөрлөөс үүдэн гарсан маргааны аль нэг талын эрх, үүрэгт нөлөөлөхгүй.

62 дугаар зүйл. Гэрээ хадгалагч

1. Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар энэхүү Конвенцын гэрээ хадгалагч болно.
2. Гэрээ хадгалагч нь бүх Хэлэлцэн тохирогч улсууд, бусад гарын үсэг зурсан талууд болон Ерөнхий нарийн бичгийн даргад дараах мэдээллийг тухайлан мэдэгдэнэ:

а/56, 58, 59 дүгээр зүйлд заасан гарын үсэг зурах, соёрхон батлах, хүлээн зөвшөөрөх, батлах, нэгдэн орох тухай;

б/энэхүү Конвенцын 60 дугаар зүйлийн дагуу хүчин төгөлдөр болсон огноо;

в/энэхүү Конвенцын нэмэлт, өөрчлөлт 56 дугаар зүйлийн дагуу хүчин төгөлдөр болсон огноо;

г/25, 29, 57, 58 дугаар зүйлд заасан мэдэгдэл, тунхаглал;

д/ 61 дүгээр зүйлд заасан татгалзсан үйл ажиллагаа.

63 дугаар зүйл. Эх бичвэрүүд

Араб, хятад, англи, франц, орос, испани хэл дээрх эх бичвэрүүд адил хүчинтэй. Энэхүү Конвенцын эхийг гэрээ хадгалагчид хадгалуулах бөгөөд гэрээ хадгалагч түүний гэрчлэгдсэн хуулбарыг бүх хэлэлцэн тохирогч улсуудад илгээнэ.

ҮҮНИЙГ НОТОЛЖ ДООР гарын үсэг зурсан хүмүүс өөр өөрсдийн
Засгийн газраас зохих ёсоор эрх олгогдсоны үндсэн дээр энэхүү Конвенцод
гарын үсэг зурав.

2025 оны 5 дугаар сарын 30-ны өдөр Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын
засаг захиргааны онцгой бүс Хонконгд ҮЙЛДЭВ.

Convention on the Establishment of the International Organization for Mediation

Preamble

The Contracting States to this Convention,

Acknowledging the value of mediation for fostering peace and development, promoting friendly relations and cooperation among States,

Guided by the purposes and principles enshrined in the Charter of the United Nations,

Recognizing the need for flexibility in the settlement of international disputes and the significant advantages of mediation and its growing use in practice,

Considering the importance for the international community to establish a permanent intergovernmental organization to settle international disputes through mediation,

Recalling the Joint Statement on the Future Establishment of the International Organization for Mediation which serves as the initial milestone of creating an international organization for mediation,

Convinced that the establishment of the International Organization for Mediation would promote peaceful and friendly settlement of international disputes and contribute to building harmonious international relations,

Believing that the establishment of the International Organization for Mediation would advance and promote the use

of mediation, and would be a useful complement to existing international dispute settlement mechanisms,

Reiterating that no Contracting State shall by the mere fact of its ratification, acceptance, approval of or accession to this Convention and without its consent be deemed to be under any obligation to submit any particular dispute to mediation,

Have agreed as follows:

Chapter I

Establishment of the International Organization for Mediation

Article 1 Establishment

The International Organization for Mediation (hereinafter referred to as the Organization) is hereby established and shall function in accordance with the provisions of this Convention.

Article 2 Definitions

For the purposes of this Convention:

- a. “mediation” means a process, whether referred to by the term mediation, conciliation or other similar expressions, whereby the parties attempt to reach a mutually acceptable and amicable settlement of their dispute on a voluntary basis with the assistance of a third person or persons (the mediator) who may facilitate a solution between the parties to the dispute and lack the power to impose it upon the parties;
- b. “Contracting States” means States which have consented to be bound by this Convention and for which this Convention is in force;

- c. “Non-Contracting States” means States for which this Convention has not entered into force;
- d. “parties” means all parties to a dispute and “party” means any one of them;
- e. “a third State” means a State which is involved in a dispute submitted by other States to the Organization;
- f. “international organization” means an intergovernmental organization.

Article 3 Purposes and objectives

The purposes and objectives of the Organization shall be to promote and facilitate peaceful settlement of international disputes and to develop friendly relations and cooperation among States through mediation.

Article 4 Principles of the Organization

The Organization and its Contracting States in pursuit of the purposes and objectives stated in Article 3 shall act in accordance with the following principles:

- a. respect for sovereignty and territorial integrity, equality, non-interference in the internal affairs of States, and commitment to international rule of law;
- b. ensuring party autonomy and free choice of means in dispute settlement;
- c. good faith and a spirit of cooperation in seeking an amicable settlement of international disputes; and

d. ensuring an impartial, neutral and equitable environment that fosters flexible and efficient approach to peaceful settlement of disputes through mediation.

Article 5 Functions

In accordance with the principles and to implement its purposes and objectives, the Organization shall have the following functions:

- a. to provide mediation services for the resolution of international disputes;
- b. to promote the use of mediation in dispute resolution, to develop the culture of mediation, and to explore and promote best practices of mediation;
- c. to organize international, regional, national and local forums and conferences on mediation, building a platform for communication and information sharing;
- d. to promote cooperation for capacity building in the area of mediation, recognizing and giving priority to the needs of developing countries; and
- e. to cooperate and communicate with other international organizations and dispute resolution agencies.

Article 6 Legal status

1. The Organization is hereby conferred international legal personality and shall have full legal capacity:

- a. to contract;
- b. to acquire, and dispose of, immovable and movable

property;

c. to take legal actions, including instituting and responding to legal proceedings; and

d. to take such other action as may be necessary or useful for its purposes, objectives and functions.

2. The Organization may exercise its functions and powers, as provided in this Convention, on the territory of any Contracting State and, by special agreement, on the territory of any other State.

Article 7 Membership

1. The Organization shall be open and inclusive for membership of all States and regional integration organizations.

2. States having signed or endorsed the Joint Statement on the Future Establishment of the International Organization for Mediation shall be entitled to be Founding Members if they have consented to be bound by this Convention within five years after the entry into force of this Convention.

3. Other States shall be entitled to be Founding Members if they have consented to be bound by this Convention within two years after the entry into force of this Convention.

Article 8 Headquarters

1. The Headquarters of the Organization shall be at the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China.

2. The Organization may establish regional offices elsewhere as necessary.

Article 9 Structure

1. The Organization shall have a Governing Council and a Secretariat.
2. The Organization shall maintain Panels of Mediators.
3. The Organization may establish such subsidiary institutions or advisory bodies as it deems necessary for the performance and fulfillment of its purposes, objectives and functions.

Chapter II

The Governing Council

Article 10 General provision

The Governing Council shall be the decision-making body which shall make policy decisions and set the overall strategy of the Organization.

Article 11 Composition

1. The Governing Council shall be composed of one representative of each Contracting State. An alternate designated by a Contracting State may act as representative in case of his or her principal's absence from a meeting or inability to act.
2. At each of its annual meetings, the Governing Council shall elect a Chairperson who shall hold office until the election of the next Chairperson. One or more Vice Chairpersons may also be elected, whose term of office shall be the same as that of the Chairperson.

Article 12 Powers and functions

1. Without prejudice to the powers and functions vested in it by other provisions of this Convention, the Governing Council shall:

- a. adopt its own rules of procedure;
- b. adopt the administrative and financial regulations of the Organization;
- c. adopt the selection and appointment procedure of the Secretary-General and Deputy Secretaries-General;
- d. adopt the annual budget of revenues and expenditures of the Organization;
- e. adopt the rules of procedure for the institution of mediation proceedings;
- f. adopt the rules of procedure for mediation proceedings;
- g. adopt the code of conduct for mediators;
- h. review and approve the annual report on the operation of the Organization;
- i. appoint the Secretary-General and Deputy Secretaries-General;

j. determine the conditions of service of the Secretary-General and Deputy Secretaries-General; and

k. establish subsidiary institutions or advisory bodies of the Organization.

2. The Governing Council shall also exercise such other powers and perform such other functions as it shall determine to be necessary for the implementation of the provisions of this Convention.

3. The Governing Council shall not intervene in any ongoing mediation proceedings conducted under this Convention, nor shall it intervene in the conclusion of any settlement agreement by the parties.

Article 13 Meetings

1. The Governing Council shall hold an annual meeting and such other meetings as may be determined by the Governing Council, or convened by the Chairperson or by the Secretary-General at the request of not less than three members of the Governing Council.

2. The meetings shall be held at the Headquarters of the Organization, unless the Governing Council decides otherwise.

3. A quorum for any meeting of the Governing Council shall be a majority of its members.

4. The Governing Council may, by a majority of two-thirds of its members, allow members to participate in meetings by videoconference or other virtual means.

Article 14 Decision-making

1. The Governing Council shall, to the furthest extent possible, operate on the basis of consensus.
2. In case consensus cannot be reached on a particular matter after every effort has been exhausted, except as otherwise provided in this Convention or in the selection and appointment procedure of the Secretary-General and Deputy Secretaries-General, the Governing Council shall move to decide on the matter by a majority of its members present and voting. The decision referred to in sub-paragraphs (a) to (g) and (k) of paragraph 1 of Article 12 shall be adopted by a majority of two-thirds of the members of the Governing Council.
3. Each member of the Governing Council shall have one vote.

Chapter III

The Secretariat

Article 15 Composition

1. The Secretariat shall consist of the Secretary-General, one or more Deputy Secretaries-General and such other officials and staff as may be considered necessary.
2. The Secretary-General shall be appointed by the Governing Council, from among the nationals of the Contracting States.
3. One or more Deputy Secretaries-General shall be appointed by the Governing Council on the recommendation of the Secretary-General, from among the nationals of the Contracting States.

Article16 Functions

1. The Secretariat shall be responsible for implementing the decisions of the Governing Council.
2. The Secretariat shall prepare an annual budget of revenues and expenditures, and an annual report on the operation of the Organization, for the Governing Council to review and approve.
3. The Secretariat shall establish channels of communication with the Contracting States.

Article 17 Secretary-General

1. The Secretary-General shall be the legal representative and the chief official of the Organization and shall be responsible for its administration, including the appointment of officials, in accordance with the provisions of this Convention and the rules and regulations adopted by the Governing Council.
2. The Secretary-General shall be appointed for a term of five years and be eligible for re-appointment once.
3. The Secretary-General may participate in meetings of the Governing Council but shall have no vote.
4. The Secretary-General shall perform the function of Registrar and shall have the power to authenticate mediation reports made or settlement agreements concluded pursuant to this Convention, and to certify copies thereof.
5. The Secretary-General may act as the appointing authority under the rules adopted pursuant to this Convention or other mediation rules if so designated by a mediation clause, a subsequent agreement of the parties, or otherwise.

6. The Secretary-General shall manage the communication with Contracting States and promote the Organization on the international stage.

7. The office of the Secretary-General shall be incompatible with the exercise of any political function. Neither the Secretary-General nor any Deputy Secretary-General may hold any other employment or engage in any other occupation except with the approval of the Governing Council.

Article 18 International character

1. The Secretary-General, officials and staff of the Secretariat, in the discharge of their offices, owe their duty entirely to the Organization and to no other authority.

2. Each Contracting State shall respect the international character of this duty and shall refrain from all attempts to influence any of them in the discharge of their duties.

Chapter IV

Panels of Mediators

Article 19 Maintenance of Panels of Mediators

1. The Organization shall maintain two Panels of Mediators, one Panel for mediating disputes set forth in Article 25 (hereinafter individually referred to as the Panel of State-to-State Mediators), and the other Panel for mediating other disputes set forth in Articles 27 and 28 (hereinafter individually referred to as the General Panel of Mediators).

2. The Panels shall consist of qualified persons, designated as hereinafter provided, who are willing to serve thereon.

3. The Organization may maintain other special Panels of Mediators as necessary.

Article 20 Designation by Contracting States

1. Each Contracting State may designate up to five persons from among its nationals to the Panel of State-to-State Mediators, and designate up to twenty persons from among its nationals to the General Panel of Mediators.
2. Each Founding Member may designate up to ten extra persons from among its nationals to the General Panel of Mediators.
3. All designations shall be notified to the Secretary-General and shall take effect from the date on which the notification is received.

Article 21 Qualifications

1. Persons designated to the Panels of Mediators shall be persons of high moral character and recognized competence in specialized fields such as law, commerce, industry or finance, who may be relied upon to conduct mediation.
2. In addition to the qualifications referred to in paragraph 1, persons designated to the Panel of State-to-State Mediators shall also be persons of known competency in questions of international law, diplomacy, international relations or international political and economic affairs and with extensive political skill and judgment.

Article 22 Designation by the Governing Council

1. The Governing Council may designate up to ten persons to the Panel of State-to-State Mediators and up to twenty persons to the General Panel of Mediators.
2. Subject to Article 21, due regard shall be paid additionally to the importance of assuring representation of principal legal systems, geographical diversity and gender balance on the Panels as a whole when the Governing Council designates persons to serve on the Panels.

Article 23 Term of office

1. Persons designated to the Panels shall serve for renewable periods of five years.
2. In case of death, resignation or withdrawal of the designation of a person designated to a Panel, the Contracting States or the Governing Council which designated the person shall have the right to designate another person to serve for the remainder of the term.

Chapter V

Scope of Cases

Article 24 General provision

1. The Organization shall provide mediation services for the settlement of the following international disputes submitted by the parties by mutual consent expressed before or after the dispute arises:
 - a. disputes between States;

b. disputes between a State and a national of another State;
and

c. international commercial disputes between private parties.

2. Consent to mediation may be withdrawn by a party unilaterally at any time during the mediation proceedings, except as the parties otherwise agree or any applicable treaty or agreement provides otherwise.

Article 25 Disputes between States

1. The Organization shall provide mediation services upon the request of Contracting States which agree to mediation with respect to legal and factual disputes, disagreements or any issues of concern between them.

2. The Organization may also provide mediation services for Non-Contracting States or international organizations if they wish to submit their dispute to the Organization, subject to such rules as may be adopted by the Governing Council.

3. The Organization shall not provide mediation services to a State with respect to disputes which have been excluded by that State through a declaration in accordance with Article 29, such as disputes concerning territorial sovereignty, maritime delimitation, maritime interests or other issues as deemed by that State unsuitable to resort to mediation.

Article 26 Disputes involving a third State

1. In case of a dispute submitted by States involving a third State, the Organization shall not provide mediation services with

respect to such dispute unless prior consent is given by the third State concerned.

2. For the purposes of paragraph 1, the States to the dispute shall inform the Organization of such circumstance when instituting mediation proceedings in accordance with this Convention. The Organization may also be informed by the third State in this regard.

Article 27 Disputes between a State and a national of another State

1. The Organization shall provide mediation services with respect to commercial or investment disputes between a Contracting State and a national of another State.
2. The Organization may also provide mediation services with respect to commercial or investment disputes involving a Non-Contracting State or an international organization if the parties wish to submit their dispute to the Organization, subject to such conditions as may be adopted by the Governing Council.
3. For the purposes of this Convention, reference to a State or an international organization includes a constituent subdivision or agency of the State, designated to the Organization by that State, or an agency of the international organization.
4. Consent by a constituent subdivision or agency of a Contracting State shall require the approval of that State unless that State notifies the Organization that no such approval is required.
5. For the purposes of this Convention, reference to a national means a natural person or a legal person.

Article 28 International commercial disputes between private parties

1. The Organization shall provide mediation services with respect to disputes arising out of or relating to international commercial relationships between private parties, subject to such conditions as may be adopted by the Governing Council.
2. Disputes arising out of transactions engaged in by one of the private parties for personal, family or household purposes shall be excluded from the scope of this Article.
3. For the purposes of this Convention, reference to private party includes individual, and entity constituted or organized under applicable law, whether or not for profit, whether privately owned or governmentally owned, such as corporation, trust, partnership, sole proprietorship, joint venture or other association and a branch of any such entity.

Article 29 Declarations

1. Any State may, at the time of ratification, acceptance, approval of or accession to this Convention or at any time thereafter, notify the depositary of the type or types of disputes set out in Articles 25 and 27 which it would not consider submitting to the Organization. The depositary shall forthwith transmit such notification to all Contracting States.
2. Such notification shall not constitute the consent required by paragraph 1 of Article 24 and is without prejudice to Contracting States submitting a particular dispute to the Organization by specific consent.
3. Such notification may be amended or withdrawn at any time.

Chapter VI

Mediation Procedure

Article 30 Mediation principles

Mediation under this Convention shall be conducted in accordance with the principles of voluntariness, impartiality, independence, good faith, efficiency and cost-effectiveness.

Article 31 Registration of cases

1. The parties to a dispute wishing to institute mediation proceedings shall submit a request to the Secretary-General in accordance with the rules of procedure for the institution of mediation proceedings.
2. The Secretary-General shall register the request unless he or she finds that the dispute is manifestly outside the scope of this Convention or involving a third State while no prior consent is given by that State. The Secretary-General shall forthwith notify the parties of registration or refusal to register.

Article 32 Conduct of mediation

1. Mediation proceedings shall be conducted in accordance with the provisions of this Convention and, except as the parties otherwise agree, in accordance with the rules of procedure for mediation proceedings adopted by the Governing Council.
2. The mediator shall disclose any potential conflicts of interest to the parties.
3. The mediator shall seek to maintain fair treatment of the parties and promote the settlement of the issues in dispute

between the parties in accordance with the code of conduct for mediators.

Article 33 Confidentiality

All information relating to the mediation proceedings conducted under this Convention, and all documents generated in or obtained during the mediation proceedings, shall be confidential, unless the parties agree otherwise, the information or document is already publicly available, or disclosure of information is required by law with an exception for disputes referred to in Article 25.

Article 34 Introduction as evidence in other proceedings

Unless otherwise agreed by the parties, no party shall be entitled in any other proceedings, whether before arbitrators or in a court of law or otherwise, to invoke or rely on any views expressed or statements, admissions, or offers of settlement made by any other party in the mediation proceedings, or the report or any recommendations made by the mediator.

Article 35 Limitations on the role of the mediator

Unless otherwise agreed by the parties or required by applicable law, the mediator shall not act in any other capacity whatsoever in any pending or future proceedings, whether judicial, arbitral or otherwise, relating to the same subject matter of the dispute.

Article 36 Termination of mediation

1. The mediation shall be terminated:

a. by the conclusion of a settlement agreement by the parties covering any or all of the issues in dispute between the parties;

b. by a written declaration of a party at any time; or

c. by any other method or under some circumstances agreed by the parties or specified in applicable rules.

2. Upon the termination of the mediation, the Secretary-General shall be promptly notified that the mediation is terminated by the mediator and/or the parties, who shall indicate the date on which it terminated, whether or not the mediation resulted in a settlement of the dispute and, if so, whether the settlement was full or partial.

Article 37 Cost of proceedings

1. The charges payable by the parties for the use of the mediation services and facilities of the Organization shall be determined by the Secretary-General in accordance with the rules and regulations adopted by the Governing Council.

2. The fees and expenses of mediators shall be determined within limits established from time to time by the Governing Council.

3. The fees and expenses of mediators as well as the charges for the use of the mediation services and facilities of the Organization shall be borne equally by the parties unless otherwise agreed. Each party shall bear any other expenses it incurs in connection with the proceedings.

Article 38 Relations with other dispute settlement proceedings

1. Mediation under this Convention shall remain available to the parties at any time, regardless of whether other dispute settlement proceedings have been already instituted.
2. Mediation may continue while other dispute settlement proceedings proceed, if the parties so agree.
3. The parties may agree that, to the extent permitted by applicable law, the running of the limitation period under any applicable law of limitations or an equivalent rule shall be suspended in relation to the dispute that is the subject of the mediation from the date of the commencement of the mediation until the date of the termination of the mediation.
4. Mediation conducted under this Convention is without prejudice to the rights of the parties to resolve their dispute under any other dispute settlement mechanism that is available to them.

Chapter VII

Settlement Agreements

Article 39 Conclusion of settlement agreements

1. When the parties agree on the terms of a settlement to resolve all or part of the dispute through mediation under this Convention, they should sign a settlement agreement resulting from mediation (hereinafter referred to as settlement agreement) in writing, including in the form of electronic communications.
2. The settlement agreement signed by the parties shall be authenticated by the Secretary-General to prove the agreement

resulted from mediation under this Convention, unless otherwise agreed by the parties.

Article 40 Legal effect of settlement agreements

1. Any settlement agreement duly concluded between parties to the dispute is binding upon them and shall be performed by them in good faith.
2. By signing the settlement agreement, the parties agree that the settlement agreement can be used as evidence that it results from mediation, and that it can be relied upon for seeking relief under applicable law.
3. Signing by a party of the settlement agreement in no way implies any admission by it of the considerations of law or of fact which may have inspired the terms thereof.

Article 41 Enforcement of settlement agreements

1. A settlement agreement concluded by the parties to resolve an international commercial dispute pursuant to Article 28 may be enforced by a Contracting State in accordance with its applicable law.
2. A Protocol to this Convention should be negotiated by the Contracting States to specify the conditions under which a Contracting State shall enforce the said settlement agreements in paragraph 1. Such Protocol shall be adopted and enter into force in the same procedure as is required for the adoption and entry into force of an amendment to this Convention in accordance with Article 56.

Chapter VIII

Capacity Building

Article 42 Capacity building activities

1. The Organization shall, subject to the availability of resources, undertake and strengthen capacity building activities.
2. In undertaking capacity building activities, the Organization may coordinate and cooperate with governments, international organizations or other entities.
3. The Secretariat shall prepare for consideration and approval by the Governing Council a workplan annually to promote capacity building.
4. The Secretariat may also propose and implement, with the approval of the Governing Council, a mediation fellowship program for training and capacity building of young professionals and diplomats.

Article 43 Capacity Building Committee

1. A Capacity Building Committee shall be established and act under the overall direction of the Governing Council, with administrative support provided by the Secretariat.
2. The mandate of the Committee shall be to advise the Governing Council on the strategies and priorities in capacity building activities.

Article 44 Mediation Fund

For the purposes of this Convention, a Mediation Fund may be established to promote and encourage the use of mediation and enhance capacity building. The Fund shall be composed of donations received and be managed in accordance with the financial regulations or rules adopted by the Governing Council.

Chapter IX

Financing

Article 45 Financial regulations

All financial matters related to the Organization shall be governed by this Convention and the financial regulations or rules adopted by the Governing Council.

Article 46 Financial resources

1. The Secretariat shall be provided with the necessary financial resources to perform its functions effectively.
2. The basic financial resources of the Organization shall include annual contributions from Contracting States and the income of the Organization.
3. Without prejudice to the preceding paragraph, the Organization may receive and utilize, as additional financial resources, voluntary contributions from governments, international organizations, individuals, corporations and other entities, in accordance with the financial regulations or rules adopted by the Governing Council. However, the Organization shall not accept any contributions or assistance that may in any way prejudice, limit, deflect or otherwise alter its purposes, objectives or functions.

Article 47 Assessment of contributions

Annual contributions from Contracting States shall be assessed in accordance with an agreed scale of assessment, with reference to their class of contribution in the system of the Universal Postal Union. The economic development level of

Contracting States and their capacity to pay may also be considered.

Chapter X

Privileges and Immunities

Article 48 General principles

1. The Organization shall enjoy in the territories of Contracting States such privileges and immunities as necessary for the performance and fulfilment of its purposes, objectives and functions.
2. Representatives of Contracting States and officials of the Organization shall similarly enjoy such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connection with the Organization.

Article 49 Property, funds and assets

1. The Organization, its property and assets wherever located and by whomsoever held, shall enjoy immunity from every form of legal process except in so far as in any particular case it has expressly waived its immunity. Any waiver given is not to be understood as extending to any immunity from measure of execution, unless such immunity has been expressly and separately waived by the Organization.
2. The premises of the Organization shall be inviolable. The property and assets of the Organization, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation and any other form of interference, whether by executive, administrative, judicial or legislative action.

3. The archives of the Organization, and in general all documents belonging to it or held by it, shall be inviolable wherever located.

4. Without being restricted by financial controls, regulations or moratoria of any kind,

a. the Organization may hold any kind of funds, currency or other assets, and may open and operate accounts in any convertible currency;

b. the Organization shall be free to transfer its funds, currency or other assets from one country to another or within any country and to convert any currency held by it into any other currency.

5. The Organization, its assets, income and other property shall be:

a. exempt from all direct taxes; it is understood, however, that the Organization will not claim exemption from taxes which are, in fact, no more than charges for public utility services;

b. exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the Organization for its official use. It is understood, however, that articles imported under such exemption will not be sold in the country into which they were imported except under conditions agreed with the government of that country; and

c. exempt from customs duties and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of its publications.

6. While the Organization will not, as a general rule, claim exemption from excise duties and from taxes on the sale of movable and immovable property which form part of the price to be paid, nevertheless when the Organization is making important purchases for official use of property on which such duties and taxes have been charged or are chargeable, Contracting States will, whenever possible, make appropriate administrative arrangements for the remission or return of the amount of duty or tax.

Article 50 Facilities in respect of communications

Official communications of the Organization shall be accorded by each Contracting State the same treatment that it accords to the official communications of any other State.

Article 51 Representatives of Contracting States

1. Representatives of Contracting States to the Governing Council and to meetings convened by the Organization, shall, while exercising their functions and during the journey to and from the place of meeting, enjoy the following privileges and immunities:

a. immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage, and, in respect of words spoken or written and all acts done by them in their capacity as representatives, immunity from legal process of every kind;

b. inviolability for all papers and documents;

c. the right to use codes and to receive papers or correspondence by courier or in sealed bags;

d. exemption in respect of themselves and their spouses

from immigration restrictions, alien registration or national service obligations in the Contracting State they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions;

e. the same facilities in respect of currency or exchange restrictions as are accorded to representatives of foreign governments on temporary official missions;

f. the same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic envoys; and

g. such other privileges, immunities and facilities not inconsistent with the foregoing as diplomatic envoys enjoy, except that they shall have no right to claim exemption from customs duties on goods imported (otherwise than as part of their personal baggage) or from excise duties or sales taxes.

2. In order to secure, for representatives of Contracting States to the Governing Council and to meetings convened by the Organization, freedom of speech and independence in the discharge of their duties, the immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts done by them in discharging their duties shall continue to be accorded, notwithstanding that the persons concerned are no longer representatives of Contracting States.

3. Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which representatives of Contracting States to the Governing Council and to meetings convened by the Organization are present in a Contracting State for the discharge of their duties shall not be considered as periods of residence.

4. Privileges and immunities are accorded to the representatives of Contracting States not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the

Organization. Consequently, a Contracting State not only has the right but is under a duty to waive the immunity of its representative in any case where in the opinion of the Contracting State the immunity would impede the course of justice, and it can be waived without prejudice to the purpose for which the immunity is accorded.

5. The provisions of paragraphs 1 to 3 are not applicable as between a representative and the authorities of the Contracting State of which he or she is a national or of which he or she is or has been the representative.

6. In this Article, the expression "representatives" shall be deemed to include all delegates, deputy delegates, advisers, technical experts and secretaries of delegations.

Article 52 Officials

1. The Secretary-General will specify the categories of officials to which the provisions of this Article shall apply, and shall submit these categories to the Governing Council for consideration and approval. Thereafter these categories shall be communicated to the governments of all Contracting States. The names of the officials included in these categories shall from time to time be made known to the governments of Contracting States.

2. Officials of the Organization shall:

a. be immune from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity;

b. be exempt from taxation on the salaries and emoluments

paid to them by the Organization;

c. be immune from national service obligations;

d. be immune, together with their spouses and relatives dependent on them, from immigration restrictions and alien registration;

e. be accorded the same privileges in respect of exchange facilities as are accorded to the officials of comparable ranks forming part of diplomatic missions to the government concerned;

f. be given, together with their spouses and relatives dependent on them, the same repatriation facilities in time of international crisis as diplomatic envoys; and

g. have the right to import free of duty their furniture and effects at the time of first taking up their post in the country in question.

3. In addition to the immunities and privileges specified in paragraph 2, the Secretary-General and any Deputy Secretary-General shall be accorded in respect of themselves, their spouses and minor children, the privileges and immunities, exemptions and facilities accorded to diplomatic envoys, in accordance with international law.

4. Privileges and immunities are granted to officials in the interests of the Organization and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Secretary-General shall have the right and the duty to waive the immunity of any official in any case where, in his or her opinion, the immunity would impede the course of justice and can be

waived without prejudice to the interests of the Organization. In the case of the Secretary-General, the Governing Council shall have the right to waive immunity.

5. The Organization shall cooperate at all times with the appropriate authorities of Contracting States to facilitate the proper administration of justice, secure the observance of the laws and regulations on public security and public order, and prevent the occurrence of any abuse in connection with the privileges, immunities and facilities mentioned in this Article.

Article 53 Mediators and participants in mediation proceedings

1. Persons appearing in mediation proceedings in respect of disputes under Articles 25 and 27 as mediators, parties, agents, counsel, witnesses or experts shall be accorded:

- a. immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage while exercising their functions;

- b. immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in the course of their participation in mediation proceedings;

- c. inviolability of all papers, documents in whatever form and materials relating to their participation in mediation proceedings;

- d. for purposes of their communications in relation to mediation proceedings, the right to receive and send papers and documents in whatever form by duly identified couriers or in sealed bags; and

e. not being local nationals, the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations, the same facilities as regards exchange restrictions and the same treatment in respect of travelling facilities as are accorded by Contracting States to officials of the Organization.

The immunities referred to in sub-paragraphs (a) and (e) shall only apply in connection with their travel to and from, and their stay at, the place where the proceedings are held.

2. Persons acting as mediators in mediation proceedings under this Convention shall be exempt from taxation on any fees and expense allowances paid to them by or through the Organization for the work conducted in their capacity as mediators.

3. Privileges and immunities are granted to the said persons in the interests of the Organization and not for the personal benefit of the individuals themselves. The Organization shall have the right and the duty to waive the immunity of any person in any case where, in its opinion, the immunity would impede the course of justice and it can be waived without prejudice to the interests of the Organization.

Article 54 Exception to immunities

The immunities provided in paragraph 1(a) of Article 51, paragraph 2(a) of Article 52, and paragraph 1(b) of Article 53 shall not apply to civil liability either in the case of damage from a road traffic accident, or in the case of other personal injury or death.

Chapter XI

Final Clauses

Article 55 Resolution of differences concerning the interpretation or application

Any difference concerning the interpretation or application of this Convention which is not resolved by negotiation shall, at the request of the Contracting State concerned, be referred to the Governing Council for recommendation.

Article 56 Amendments

1. Any Contracting State may propose an amendment to the present Convention by submitting it to the Secretary-General. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to Contracting States.
2. Any proposed amendment to this Convention shall be adopted by the Contracting States by consensus to the furthest extent possible. If consensus cannot be reached after every effort has been exhausted, the amendment shall as a last resort be adopted by a two-thirds majority of Contracting States.
3. An amendment adopted in accordance with paragraph 2 is subject to ratification, acceptance or approval by Contracting States.
4. An amendment adopted in accordance with paragraph 2 shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval. When an amendment enters into force, it shall be binding on those Contracting States that have expressed consent to be bound by it. Other Contracting States shall still be bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.
5. When a Contracting State ratifies, accepts or approves an amendment following the deposit of the third instrument of

ratification, acceptance or approval, the amendment shall enter into force in respect of that Contracting State on the thirtieth day after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

6. No amendments shall affect the rights and obligations of any party to a dispute arising out of consent to mediation under this Convention given before the date of entry into force of the amendment.

Article 57 Declarations with respect to non-unified legal systems

1. If a State has two or more territorial units in which different systems of law apply in relation to matters dealt with in this Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that this Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

2. A declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which this Convention applies.

3. If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to the matters dealt with in this Convention:

a. any reference to the law or rule of procedure of a State shall be construed as referring, where appropriate, to the law or rule of procedure in force in the relevant territorial unit;

b. reference to dispute in Article 28 shall be construed to include disputes arising out of or relating to

commercial relationship between parties in different territorial units of that State.

4. If a State makes no declaration under this Article, this Convention shall extend to all territorial units of that State.
5. This Article shall not apply to regional integration organizations.

Article 58 Participation by regional integration organizations

1. A regional integration organization that is constituted by sovereign States and has competence over certain matters governed by this Convention may similarly sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention. The regional integration organization shall in that case have the rights and obligations of a Contracting State, to the extent that that organization has competence over matters governed by this Convention, which shall be declared in the instrument of ratification, acceptance, approval or accession. Subsequently, such organization shall inform the depositary of any substantial modification in the extent of its competence.
2. Reference to "Contracting State" or "Contracting States" in this Convention shall apply to such organization within the limits of its competence.
3. For the purposes of paragraph 4 of Article 56 and paragraph 1 of Article 60, any instrument deposited by a regional integration organization shall not be counted additional to those deposited by member States of such organization.
4. A regional integration organization, in matters within its competence, may exercise its right to vote in the Governing Council, with a number of votes equal to the number of its

member States that are Contracting States to this Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

Article 59

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Convention is open for signature by all States and regional integration organizations in the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China from 1 January 2025 to 31 December 2025. Thereafter, it shall remain open for signature in Beijing at the Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China until three years after the entry into force of this Convention.
2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States and regional integration organizations.
3. This Convention shall be open to accession by all States and regional integration organizations that are not signatories as from the date it is open for signature.
4. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the depositary.

Article 60 Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit of the third instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. For each State or regional integration organization ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention shall enter into force on

the thirtieth day after the date of deposit by such State or regional integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 61 Denunciation

1. A Contracting State may denounce this Convention by written notification to the depositary. The denunciation may be limited to certain territorial units of a non-unified legal system to which this Convention applies.

2. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification, unless the notification specifies a later date.

3. Notice by a Contracting State pursuant to this Article shall not affect the rights and obligations of any party to a dispute arising out of consent to mediation under this Convention given before such notice was received by the depositary.

Article 62 Depositary

1. The Government of the People's Republic of China shall be the depositary of this Convention.

2. The depositary shall notify all Contracting States, other signatories and the Secretary-General, in particular, of the following:

a. the signatures, ratifications, acceptances, approvals and accessions referred to in Articles 56, 58 and 59;

b. the date on which this Convention enters into force in accordance with Article 60;

c. the date on which any amendment of this Convention

enters into force in accordance with Article 56;

d. the declarations and notifications referred to in Articles 25, 29, 57 and 58; and

e. the denunciations referred to in Article 61.

Article 63 Authentic texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian, and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the depositary who shall send certified copies thereof to all Contracting States.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention.

DONE at the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China, this May 30, 2025.

**ОЛОН УЛСЫН ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫН БАЙГУУЛЛАГА ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ
ТУХАЙ КОНВЕНЦЫН АСУУДЛААРХ АЖЛЫН ХЭСЭГ**

Д/д	Нэр	Албан тушаал	Утас
1.	Л.Мөнхтүшиг	Гадаад харилцааны яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга	99012484
2.	Ж.Соёлмаа	Гадаад харилцааны яамны Гэрээ, эрх зүйн газрын захирал	99997020 262202
3.	О.Оюунзул	Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хууль зүйн бодлогын газрын Хувийн эрх зүйн хэлтсийн дарга	86090340